

Срамно понижување на македонскиот народ
Могерини докажа
кој му дава власт на Заев

Сценарио за фајрон
СЈО по налог на СДС ќе
ја уништува ВМРО-ДПМНЕ

Западот и Истокот се судрија на Балканот
Македонската криза не е
само македонска

Република

бр. 247, година VI ■ петок, 26 мај 2017 година ■ цена: 50 денари

ОД КАНАЛИЗАЦИЈА ДО КАНТОНИЗАЦИЈА

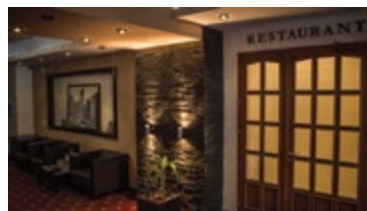
ПЛАТФОРМАТА ОСНОВЕН УСЛОВ ЗА НОВАТА ТИРАНСКА ВЛАДА ВО МАКЕДОНИЈА

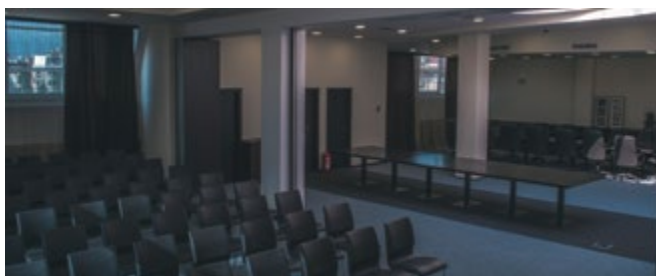
ЕЛИТ ПЛАЗА
Хотел и Бизнес Центар – Скопје
• • • www.eliteplaza.mk • • •
Нова приказна во градош

**Модерен и луксузен
хотел со 4 ѕвезди**
Лоциран позади
Универзалната сала
во Скопје

2 комплетно опремени конференциски и свечени
сали за прослави, деловни простории како и катна гаража
на 5 нивоа во склоп на самиот хотел
.....
За миговите за релаксација и рекреација ЕЛИТ ПЛАЗА
нуди најсовремено опремени Фитнес и спа центар

Нуди незаборавен престој на своите гости
.....
со луксузно сместување, извонредна храна
послужена во елитен ресторан

ЕЛИТ ПЛАЗА - Хотел и бизнис центар Скопје • Тел: +389(0) 2 5514 888 | info@eliteplaza.mk | reception@eliteplaza.mk

Република
www.republika.mk

АКТУЕЛНО

**Платформата основен услов за новата
тиранска влада во Македонија**

6

КОЛУМНА | Горан Момироски

Македонската криза не е само македонска

9

КОЛУМНА | Ацо Станковски

С.Р.А.М.

16

ЕКОНОМИЈА

Се менува инфраструктурниот лик на земјава

18

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Љубе Бошкоски

22

СВЕТ

**Дали САД ја губат моќта надвор поради
домашните контроверзии?**

24

ЗДРАВЈЕ

д-р Нина Митева, ортодонт

26

КУЛТУРА | ИНТЕРВЈУ

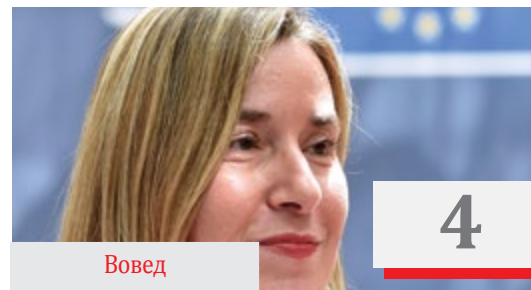
Даниела Митевска и Ана Вишинова

30

СПОРТ | КАРАТЕ

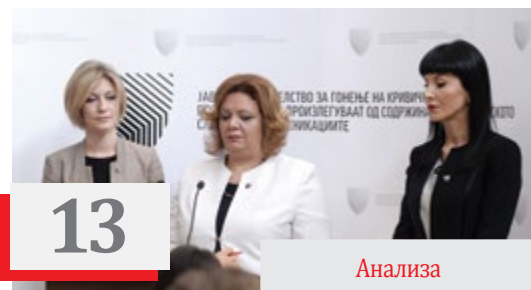
Мартин Несторовски

46

Вовед

**Могерини докажа кој му дава
власт на Заев**

13

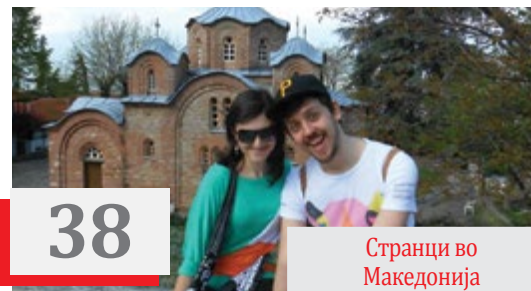
Анализа

**СЈО по налог на СДС
ќе ја уништува ВМРО-ДПМНЕ**

Бренд концепти

**Би Би Кинг: Како берачот на памук
стана крал на блузот**

38

Странци во
Македонија

Јакуб Муњко од Полска

**ДНИД Прва Република
ДООЕЛ Скопје**

бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: **Доне Донеvски**

Маркетинг:
Стојан Георгиеvски,
Габриела Мирчески
тел. 02 / 32 99 999
факс. 02 / 32 99 998

Издавач / редакција: **ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје**
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68
депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02/3089-306

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

Главен и одговорен уредник: **Ненад Мирчевски**
Заменик главен и одговорен уредник: **Билјана Зафорова**
Редакција и соработници: **Александра Мазнева - Бундалевска,**
Невена Поповска, Марина Костовска, Наум Стоилковски,
Александрија Стевковска, Бојан Момировски, Кристина Николова -
Кузмановски, Катерина Митиќ, Горан Зивчевски
Колумнисти: **Горан Момироски, Љупчо Цветановски,**
Ацо Станковски, Никола Србов
Лектори: **Анета Љубеvскиј, Тања Стевановска**
Фотографија: **Александар Ивановски**
Графички дизајн: **Никса Георгиеvски, Билјана Неделковска**
Печати: **Печатница Серафимовски, ул. Лисец бб, Скопје**
Испечатени примероци: **4.000**
Датум на печатење: **25 мај 2017**

ВОВЕД

СРАМНО ПОНИЖУВАЊЕ НА МАКЕДОНСКИОТ НАРОД

Могерини докажа кој му дава власт на Заев

Ненад Мирчевски | главен и одговорен уредник

Потегот на еврокомесарката за надворешна политика, Федерика Могерини, да го покани Зоран Заев како мандатар на премиерска вечера во Брисел е само уште еден пример за бескрупулозно газење на европските принципи и вредности од страна на бриселските бирократи, но и дрска демонстрација на сила кон гордиот и мирољубив македонски народ. Поканата, во која е наведено дека Заев е поканет во својство на „определен премиер“,

не е ништо друго освен порака до македонскиот народ дека со државата ќе управува човекот што тие го назначиле, а не тој што бил изгласан од народот, без разлика дали е избран во редовни процедури предвидени за формирање влада. Примената на сила за устоличување амнестиран криминалец што загуби на изборите (како и на сите претходни), всушност, покажува чии интереси ќе застапува новата власт и на чија штета!

Додека тие што го „определиле“ Заев за премиер ја очекуваат отплатата на неговиот долг, ќе мора да смислуваат начин како да го одржат на власт и по следните избори на кои тешко дека ќе може да се надеваат на овие резултати. Останува да видиме дали повторно ќе решат да купуваат стотици илјади гласови или ќе го прогласат за доживотен премиер. Можеби ќе биде прогласен од „дип стејт“ за цар, а Македонија ќе стане царство на лажговците и на предавниците. Шегава ја пишувам со сиот ризик да биде прифатена и применета од „чадорот“ како нов оперативен план, со оглед на тоа дека слични луди и нереални сценарија што ги пишував пред две години, денес ги гледаме како реалност.

Имено, уште од почетокот на кризата тврдев дека СДС може да дојде на власт преку избори единствено ако се смени народот и ако на избирачкото ливче го нема ВМРО-ДПМНЕ. Во недостиг на поддршка кај Македонците, видовме како на 11 декември странците му обезбедија на Заев околу 70.000 албански гласови кои сигурно нема повторно да гласаат за него ако не им го исполни ветеното. Со оглед на тоа дека Заев јавно се откажа од тиранската платформа, останува да видиме дали ќе ги зачува симпатиите кај арачиновци со изградба на нова канализација или повторно ќе си го погази зборот.

Свесни дека и во олку окупирана Македонија нема да можат да го одржат подолго време на власт овој патолошки лажго и амнестиран криминалец, сега се обидуваат да го уништат политичкиот противник ВМРО-ДПМНЕ. Целта е партијата целосно да се збрише, а политичкото раководство да се затвори. Да видиме тогаш на кого ќе му застане на патот црпнатиот. Така, на следните избори народот ќе може да избира меѓу Заев и никој друг. Кој ќе му се спротивстави, ќе заврши во затвор како терорист. За таа цел им се потребни обвинители од типот на Катица, Ленче и Фатиме, кои, сироти, дури и со целата помош на странците и нивните служби, не успеваат да најдат релевантни докази за некаков криминал.

Иако за сомневањата нема докази, а уште помалку судска пресуда, Соросовите медиумски платеници немаат проблем во името на „професионалното новинарство“ да прогласуваат криминалци и јавно да ги распуштаат. Ако се водиме по нивната логика и ако ги применуваме нивните стандарди, најголем криминалец во моментот во Македонија е амбасадорот Џес Бејли, кој е осомничен за злоупотреба на 5 милиони долари од даночните обврзници во САД. Но, тој како гувернатор на државата, нели, не смее да биде под лупа на јавноста. Како и да е, Катица, Фатиме и Ленче им требаат на СДС за јавно парадирање и за правење медиумски циркус, а не за собирање докази. „Клетите вировците“ може да бидат осудени и без докази. Потребно е само СДС да ги спроведе „реформите“ во судството со кои целосно ќе ја заокружи окупацијата на судската власт, нешто слично како во 90-тите години кога Црвенковски за еден ден постави 600 судии. Тогаш сигурно ќе поминат сите обвиненија на СЈО дури и да се подготвени од обвинител од калибарот на Катица Јанева.

Како народот ќе дознае дека неписмената Катица со монтирани случаи ги сместува во затвор патриотите, а ги ослободува терористите по налог на истите тие странци кои ја поставија неа исто како Заев? Преку медиумите? Во моментот се работи на целосно збришување на секој критички настроен медиум кој не ја следи политиката на окупаторите. Непослушните новинари ќе бидат уште пожестоко напаѓани, прогонувани и жигосувани, а медиумите што не се под капата на СДС и Сорос ќе бидат затворани. Всушност, дури и уште пред официјално

изградено! Секое зло ќе биде регистрирано и по паѓањето на квислиншката власт ќе биде казнето. Колаборационистите се излажале ако мислат дека ќе бидат амнестирани од нивните злодела кои ги правдаат со некаква борба против криминал.

Значи, политиката на реваншизам и одмазда може да биде погубна, но само за СДС и за нивните соработници. Амнестиите од некои си Бејлиевци, Хојтлиевци, Хановци и Могериновци имаат краток рок. Случаите за криминалите турнати под тепих ќе им бидат извадени уште

да биде промовирана квислиншката влада, можеме јасно да ги видиме никулците на новиот фашистички поредок - засилени политички хајки, јавни закани кон новинари што не се по волја на СДС, цензура, најави за реваншизми, освети, закани за уривања споменици... Сè во рамките на новиот живот!

Но, да бидеме на чисто! Сето тоа ќе трае додека трае. Не постои окупаторска власт која успеала да се одржи бесконечно долго. Не постои режим што уништил цел народ. Што и да биде урнато утре, повторно ќе биде

првиот ден по следните избори на кои ќе бидат детронизирани. Деструктивната политика на однародената СДС не само што ќе биде поразена, туку и уништена од истиот тој народ што сега го гази со помош на странци.

А, до тогаш ќе ги регистрираме и ажурираме сите лаги и предавства на Заев, на неговите соработници и на нивните медиумски слуги. Парите што ги добија за предавството на својот народ ќе ги потрошат, но срамот ќе им остане да си го носат до крајот на животот! ■

ПЛАТФОРМАТА ОСНОВЕН УСЛОВ ЗА НОВАТА ТИРАНСКА ВЛАДА ВО МАКЕДОНИЈА

Зар принципите за коализирање не беа договорени пред поддршката на „сите без ВМРО-ДПМНЕ“? Тие принципи, и покрај гаранциите, ги покриваат и договореното експресно воведување двојазичност меѓу Заев и Села, како и други делови од тиранската платформа. Принципот на консензуалност, пак, многу веројатно се однесува и на Фрчковиот принцип за „ротирачки премиер“. Така како што по швајцарски принцип се навестија и самостојни албански територии со своја матична евиденција и со своја полиција. Па зошто да не и по принципите на Героски за локални влади, парламенти, за двоене на државата по етнички основи

Пишува | Наум Сџоилковски

Ако некој им верува на зборовите на мандатарот Заев, тој и неговите соучесници со де-нови „ги договараат принципите“ по кои ќе ја прекројуваат иднината на ова парче земја. Денес тоа модерно го нарекуваат договарање принципи, а се однесува на договореното „редефинирање“, што, пак, е модерното име за федерализација и за разнебитување на

државата. Сите, всушност, молчат дека принципиелно чекаат да им го достават списокот што ќе биде во новата влада и дали принципиелните стратегиски партнери нашле место за сите или само за социјалдемократите и за довчерашните тендерции, интегративците, за идното прекројување на границите.

Па, инаку, за какви тоа „принципи“ се договараат сега, ако веќе половина година е јасна коалицијата и поддршката за креирање нова иднина во Македонија на „сите без ВМРО-ДПМНЕ“? Зар принципите за политичко коализирање не би требало да бидат договорени пред да се даде поддршка за некого за формирање парламентарно мнозинство и понатаму влада? Или повторно во Македонија се почнува со нови принципи? Зар не беа договорени принципите меѓу Села и Заев пред, за време и по заедничката „а капела концерт“ во Берн, од каде што, според видеата од настапите, сè е веќе јасно за какви принципи станува збор?

Да бидеме прецизни, „принципиелните“ треба да нè уверат дека токму Зоран Заев, Али Ахмети, Зијадин Села и Билал Касами сега сериозно разговараат за принципи за кои зборуваат веќе една година, а се од-

несуваат на редефинирање, на поделба по етничка линија на полицијата, образованието, здравството, а обединување за менување на името на државата, јазикот, знамето, химната...

Токму за јазикот, генералниот секретар на партијата на Села, Арбен Таравари од Движењето за реформи во ДПА, откри дека „принципиелно“ Заев апсолутно прифатил „двојазичноста да биде експресна“. Откако, пак, Села нагласи дека не постои опција Тиранската платформа да биде оставена настрана, како и дека тој не дал никаква гаранција на „некојси претседател“.

- Двојазичноста да биде експресна, колку што е можно побрзо да се прават измените во Изборниот законик. И тој (Заев) е заинтересиран да го реши ова, прифаќа да се прават такви измени... Дури поставиме рокови во кое време треба да се реализираат за да создадеме заемна доверба дека во иднина ќе функционира оваа коалиција, ако функционира зошто да нема соработка - открива паријата на Села. Толку од гаранциите и принципите на Заев.

Ако се држиме до принципите, дали пред неколку месеци Заев не ја претстави како програма на Владата својата ракотворбата, или принципиелно сакаше да ги измами сите дека демек не постои платформа од Тирана и дека тоа нему не му е на памет да го исполнува? За кои принципи и програма сега, наводно, преговара?

Каде е принципиелноста на мандатарот? Кога Заев бил и е принципиелен, пред настапот во Берн, со планот за канализација или кога во Берн ветуваше кантонизација; кога ја претставуваше „Програмата на Владата“ и тврдеше дека нема платформа туку програма или кога ги договараше законите во Мала Речица; кога ја читаше гаранцијата во вилата на пре-

тседателот на државата или сега за време на принципиелните преговори дали законот за јазици ќе „оди“ пред или по изборот на влада?

Сите овие прашања принципиелно ја мачат јавноста; бидејќи само еден ден откако принципиелно поднесе гаранции до претседателот на Република Македонија, документ што се подразбира и како вид „услов“, дека нема да ги гази принципите на демократијата, принципите на сувереноста на државата, на принципите на унитарноста, нема да гази врз принципите на народот македонски - неговите соучесници јавно му се изнасмеаја в лице.

Единствена принципиелност што ја покажува Заев, е опстојувањето на кршењето на сите принципи, од тоа дека е единствениот пример во македонската политика што бил в.д. „грејач на столчето на Црвенковски“ до мандатар што чита гаранции и ветувања дека нема да ја предаде државата! Сè досега во Заевата политичка кариера јасно како ден укажува на тоа колку вреди неговиот принципиелен пристап.

Принципите за губење на идентитетот

Не може да се занемарат принципите по кои со години се спроведува голема албанската платформа. Најавата дека распадот на Југославија нема да заврши без распад на Македонија уште во 90-тите години, сега се одвива пред очи на светската јавност, на еден фин, принципиелен начин. Или како што тоа фино Заев го опишува како принципиелно „целосно исполнување на Охридскиот договор“.

Принципиелно беше интегративците од тендерции преку ноќ да станат реформатори, додека Беса по сè што поплука за интегративците, да чека халал од надвор дали ќе излиже и ќе

седне во владата. Сè за принципиелно привидно намалување на екстремноста на Села и принципиелно обезбедување привремен баланс за народната „кути, може полошо“.

Сегашните „принципи“ што се договараат, а веројатно им се оставени како домашна работа, барем од тоа што го открива Заев, е принципот на консензуалноста. Кој сега може да каже дека таа консензуалност не ја крие Фрчковата идеја за „ротирачки премиер“? И така по швајцарски принцип се навестија и самостојни албански територии со своја матична евиденција и своја полиција. Па зошто да не, и по принципите на Героски за локални влади, парламенти, за двоене на државата по етнички основи.

Бидејќи, принципиелно, сега не е време да се мисли само за консензуален претседател на државата. Сега, кога бројките се на нивна етничка страна, консензуалноста ќе достига многу подалеку. Но, повторно, еднострано, таа консензуалност е наменета само за етничките Албанци во Македонија.

Затоа, пак, се тука принципите на Љубе Бошковски и на Љубчо Георгиевски, чијашто домашна задача за нон-пејпер „химна“ за Заев е веќе почната. Модел имаат во есеите на Ременски и во тезите за „Душа како Шар Планина и мудрост како најдлабоките океански води“. Во тие есеи нема да се нагласува патриотизмот, туку ќе се нагласи „мајката што зела друго презиме“ и принципиелно ќе ја слави иднината, наспроти загубениот македонски идентитет и државност.

Принципот си бара принцип, па до колку некои и се изненадени што сега „заличува дека Бошковски зборува со устата на Зоран Заев“, нека се потсетат на устата на Бошковски кога како „грчки соработник“ за пари договара промена на името на државата; но и уште потрагично, се откажува од македонската нација, од придавката

македонски, од идентитетската посебност, со без трошка премислување го прифаќа решението „едноставно граѓани“. Токму во тој дел својот принцип го пронајде Заев за соработката со „големиот патриот, кој „робувал за Македонија“.

Принципиелниот пример Македонија

Да се вратиме на принципите и на сè што е направено досега во овие години беспопштедна битка за „принципиелно“ уривање на суверенитетот на Македонија од надвор.

Македонија е современ пример дека новите демократии од истокот на Европа треба да знаат дека принципиелно, во секој момент определени принципиелни криминогени структури во нивните земји имаат пристап до телефонските разговори на државно-политичкиот врв. Од каде? Од „свиркачи“, се разбира. Додека вистинските свиркачи како

Менинг, Сноуден или Асанж, во принцип, ќе киснат кој во затвор додека не стане жена, по странски амбасади или во „непријателска недемократска Русија“, тука принципиелно ќе се споменуваат како идни високи функционери во државната безбедност.

Македонија е принципиелен пример за сите суверени држави во светот дека некаде постои снимка од некој криминоген политичар, кој отворено бара мито, кој и покрај тоа што претходно е аболиран и тече судскиот процес против него, ќе ви го нацуцат за премиер, кој прво се заканува на медиумите, а потоа на судството! Но тоа се тие нови принципиелни прозападни реформи.

Македонија е пример за принципи во кои новото мнозинство нема да може чесно и принципиелно да ја затвори ниту првата седница на парламентот; таа свечената, посветена на верификација на мандатите, на избор на комисија од која потоа заеднички ќе се избрат претседател и дру-

ги собраниски функционери. Нема записник, нема тела, нема ништо, но има спикер избран „во подрум“, кој единствено принципиелно ги одработи знамињата.

Принципиелно, откако некој ќе најави редефинирање на државата и на нејзино делење по чисто етничка основа, тој ќе мора да биде и нов мандатар, па и само како мандатар ќе седи до премиерите на Србија, Косово, Албанија и на БиХ на европските комисионски вечеринки, каде што ќе му ги титлуваат сите досегашни изјави и дејства што го запалија регионот. Затоа што тоа се новите демократските правила на старата принципиелна... Европа.

Принципиелно, Македонија ќе загуби од Заев, кој игра по принципите на „реалполитика“, односно дипломатија и политика на притисок што не дава пет пари за околностите или фактите, за моралните и етички премиси, туку макијавелистички насилно ги турка „повисоките“ интереси. Сечии интереси, само не македонски. ■

МАКЕДОНСКАТА КРИЗА НЕ Е САМО МАКЕДОНСКА

Македонската политичка криза, која сè уште има потенцијал да прерасне во безбедносна со оглед на радикалните придвижувања во регионот, пред сè во албанскиот кампус, е само делумно иницирана од домашните политички навики и препукувања, таа во својата суштина е последица на неразјаснетите глобални прашања, од кои е главно тоа за енергетските коридори што ќе ја снабдуваат Европа во периодот пред нас

Пишува | Горан Момирски

Едно од суштинските прашања што си го поставува секој нормален Македонец е зошто се случи Република Македонија да не стане формален дел од западната економска и безбедносна групација и покрај тоа што ги исполни сите услови за влез во Европската унија и во НАТО. Речиси е невозможно САД и ЕУ да не можат да ја убедат Грција од 2008 година да дозволи членство во НАТО или подоцна почеток на преговорите за влез во ЕУ за држава чиито граѓани се светски рекордери во желбата да станат дел од Унијата и од алијансата.

Уште понелогично е тоа што сите земји од ЕУ и од НАТО едногласно да ја игнорираат пресудата на Меѓународниот суд во

ПОДГОТВЕН ЗА ИДНИНАТА! Новиот GOLF.

Уживајте во возењето на патот кон иднината. Новиот Golf е подготвен да ве однесе таму со збогатената стандардна опрема која сега вклучува: LED дневни и LED задни светла, 5 врати со електрика на предни и задни прозорци, автоматски двозонски клима уред Climatronic, радио Composition color со 6,5 инчен екран во боја осетлив на допир, мултифункционален кожен управувач со команди, USB, Bluetooth поврзување, 6 степен менувач, централен преден потпирач за раце, светла за магла со статичко осветлување во свиоци и многу повеќе.

GOLF TSI со 110кк од 15.990 € (988.182 ден)

Volkswagen

Порше Скопје
Бул. Босна и Херцеговина 4,
1000 Скопје
02-26 26 266 / 02 / 26 26 466

AS Авто
ул. Гоце Делчев бр. 107
2000 Струмица
034 325 443 / 034 325 443

АП & ДО Охрид
Св.Еразмо Оровник-Дебарца
6000 Охрид
046 261 599 / 046 262 374

БИС Авто
Криварски пат 66
7000 Битола
047 236 314 / 047 231 507

Делукс Авто
ул. 500 бр.55,
1300 Куманово
031 444 999

Колески
Палинро Топази 66
1000 Скопје
02 521 454 / 02 25 21454

Старт
ул. Борис Кидрич 1,
1442 Делчев-Калија
043/366-207; 366-506

Центрум
Маршал Тито 66
1200 Тетово
044 351 333 / 044 351 335

Хаг по тужбата против Грција за ветото во Букурешт и прекршената привремена билатерална спогодба. Што е тоа што ги спречи НАТО и ЕУ, пред сè Германија и САД, да ја протнат Македонија во алијансата, да ги почнат преговорите за членство во ЕУ и со тоа да ја стабилизираат не само Македонија, туку и целиот западен Балкан.

Стратешката логика вели дека со влезот на Македонија во евроатланските механизми ќе се заокружеше кругот околу Косово со две членки на НАТО и ќе ги превенираше голем дел од негативните процеси што му се случија на регионот, односно на земјите во него кои соочени со никаква иднина се вратија на национализмот и сите дополнителни методи на владеење.

Но, реалноста излезе сосема поинаква. НАТО и ЕУ како намерно да ја оставија Македонија да гние однатре, а во исто време на тој што кршеше привремени спогодби, лажеше за нивото на својот дефицит и за секој дел од статистиката што ја испраќаше во Брисел, користеше европски фондови за работи за кои никој не чул дека се направени, доби стотици милијарди евра за да излезе од финансиската криза, која можеше и сè уште може да ги урне еврозоната и целата ЕУ.

Пред неколку години еден западен политичар во неврзан разговор во еден атински хотел ми рече дека ние Македонците ја потценуваме Македонија, но дека таа е причина за страв, поточно за стравување, кај голем дел од европските и од американските политичари што решаваат за влезот во ЕУ и во НАТО. Тогаш овие зборови ми беа шега, малата Македонија причина за стравување на големите сили кои со една посета на заменик-потсекретар можат да изберат влада. Невозможно. Но, сега како тезата на мојот пријател полека да добива на логика и да наведува на шокантни, но,

сепак, реални прашања. Постои ли страв кај нашите западни партнери дека ако Македонија стане дел од ЕУ и од НАТО, ќе стане уште посуверена и уште посамостојна и дека заштитена во друштвото на најцивилизираните демократии ќе се обиде да работи и за себе, а не само за регионалните и за европските интереси. Дали кога стапот ќе исчезне и ќе остане само морковот, Македонија може да им сврти грб на своите партнери? Има ли вистина во тоа дека стабилна Македонија, членка на ЕУ и на НАТО, ќе може сама да решава за проекти од национален интерес кои во исто време, барем на хартија, се во рамки на европските правила. Како на пример гасоводот „Турски тек“.

МАКЕДОНИЈА, СЕПАК, НЕ Е ТУРЦИЈА

Дел од аналитичарите и дел од теориите на заговор во овој контекст ја споредуваат Македонија со Турција, која сега како полноправен член на НАТО и како важна земја за операциите на алијансата на Блискиот Исток или на неговите граници си игра мајтап со најсилната европска економија, Германија. Се разбира, Македонија никогаш, без разлика кој е на власт, нема да си дозволи ниту ќе може да игра мајтап со своите најголеми економски

и политички партнери, но, сепак, постои можност дека некоја влада би можела да се обиде да ја искористи својата геостратежиска локација и да влезе во сериозни преговори за енергетските текови што водат преку нејзина територија.

ГЛОБАЛНИТЕ ИГРИ СЕ МНОГУ ПОГОЛЕМИ ОД МАКЕДОНИЈА

Во врска во проектот „Турски тек“ и кинеската железница досега е кажано речиси сè. Разни теории на заговор ги поврзуваат овие проекти со кумановските настани, со раздвигувањето на албанските радикали во Косово и во Јужна Србија и со политичката криза во Македонија.

Дали, покрај внатрешните аномалии во Македонија, причини за последната криза, која нема да заврши сè додека не се решат глобалните прашања поврзани со регионот, се и овие енергетски и трговски проекти ќе покаже времето. Можеби, сè додека некој нов „Викилик“ или Сноуден не ни открие дека Македонија била свесно жртвувана за да се заштитат интересите на поголемите играчи.

А, додека дојдат тие информации, ако воопшто се точни, за нашите читатели треба да ја

објасниме глобалната игра за енергетските ресурси, односно канали преку кои во блиска иднина ќе се храни Европската унија. Како што во старо време главни земји биле тие преку кои одеа трговските патишта, така сега главни се земјите што се на патот на енергетските коридори. Главната битка во моментот во овој контекст се води меѓу САД, Германија и Франција (во оваа група се и Велика Британија и Холандија како приврзници на Вашингтон, односно Берлин), и меѓу Русија и Турција, преку која минуваат или треба да минуваат голем дел од зацртаните проекти за пренос на гас и нафта од Русија и Блискиот Исток кон Европа.

Ако се сетиме на одлуката на бугарската влада, која заедно со Грција и Русија потпиша два големи енергетски проекти (нуклеарката Белене и нафтоводот Бургас - Александрополис), а потоа се откажа од нив, јасно е дека не само Македонија, туку и далеку помоќни и повлијателни земји се жртви на глобалните битки за превласт.

Кој ќе го контролира протокот на гас и нафта за десетина години, можеби, нема да биде од суштинска важност доколку Западот успее да најде перпетуум-мобиле или доколку

ја максимизира ефикасноста на обновливите извори на енергија, како ветерот, сонцето или морските бранови. Но, големите сили размислуваат на големо и, пред сè, своите планови ги базираат на реалните претпоставки и анализи. А, тие велат дека со зголемените потреби за електрична енергија и елиминирањето на нуклеарките во Европа дури и со значително зголемување на капацитетите на изворите на обновлива енергија за десетина години и повеќе руската нафта и гас сè уште ќе бидат главни фактори на енергетската стабилност во ЕУ.

Затоа е разбирливо зошто на западните земји и на водечките земји во ЕУ не им одговара некој друг да го има во раце вентилот за гасоводите од кои тие ќе добиваат енергија. Случајот со Украина, која сега е еден од најголемите дистрибутери на руски гас, покажа дека Западот мора да има директна контрола на енергентите дури и кога со тоа се создава монополска позиција на рускиот гас во ЕУ, што е спротивно на правилата на Европската комисија. Втората траса од гасоводот „Северен тек“, кој е потпишан во екот на западните санкции кон Русија од страна на пет компании од Велика Британија, Франција, Холандија и две германски, ни

дава за право да се согласиме со сите што тврдат дека Македонија никогаш нема да добие шанса да заработува од трансфер на руски гас преку нејзина територија. И тоа не затоа што ќе заработи пристојни пари од дистрибуцијата, туку затоа што во таков случај ќе биде уште еден фактор од кој ќе зависи Европа при пристапот до евтини енергенти. Во сценаријата поврзани со Македонија најчести се стравовите од поделба на земјата на „албански“ и „словенски“ дел, што може да влијае врз трансферот на гас кон Европа, или дека разочараноста од ЕУ и од НАТО и сè поагресивниот пристап на Русија може да доведат неконтролирана влада која, слично како украинската, ќе сака да ги зголеми цените за транспорт на енергентите за да се постави како независен преговарач со Русија и со тоа да ја стави Европа во опасност. Сè поочигледно е дека Западот не сака во бизнисите со Русија, на која, исто така, ѝ се потребни парите од гасот и нафтата, да има посредници особено затоа што е јасно дека дури и во период на санкции има одлична соработка меѓу европските фирми и руските државни енергетски гиганти. Уште помалку е случајно тоа што новиот американски државен секретар Тајлерсон е поранешен шеф на огромна нафтена компанија и има одлични врски во Кремљ.

Кога ќе се прочитаат сите овие тези, теории и реални факти, човек не може да не помисли дека Македонија, колку и да е важна за нас Македонците, сепак, на глобалната особено на енергетската мапа е цуце кое никогаш нема да добие шанса за каков било профит, особено ако со таквата позиција е макар и минимална опасност за глобалните договори и планови. Освен ако глобалната игра и договор меѓу главните меѓународни фактори не нè наведе да бидеме дел од важните енергетски текови, а притоа да не бидеме причина и предмет на дестабилизација. ■

RENAULT
Passion for life

Големите работи имаат традиција.
10 години Аутомотив Груп.

18% РОДЕНДЕНСКИ ПОДАРОК

Новиот Megane Grandcoupe

од **13.900 €***

+ 5 години гаранција
+ Гратис регистрација

Понудата се однесува на возила купени во период
од 11.04.2017 год. до 11.06.2017 год.

*861.800 ден.

10
ГОДИНИ

automotive
group

Скопје: Аутомотив Груп 02/27 27 200
Битола: Ред Ауто 047/25 48 47

www.renault.mk

АНАЛИЗА

СЦЕНАРИО ЗА ФАЈРОН

СЈО ПО НАЛОГ НА СДС ЌЕ ЈА УНИШТУВА ВМРО-ДПМНЕ

Социјалдемократското јабанциско оружје (СЈО) потфрли во исполнувањето на наложеното. Да, можеби делумно и успеа во мисијата „со две раце“ да помогне во наметнувањето на Заев за мандатар, но неспорен факт е дека му треба продолжение на сопствениот мандат. СЈО е далеку од финансирање на своето недело. Крајната цел е уништувањето на опонентот на патетичниот муртински спасител. Сè додека Груевски и ВМРО-ДПМНЕ се присутни во јавноста, СДС без М нема да ја има посакуваната слобода за да ги испорача дадените ветувања, кои и го протуркаа до овде. А долгот е голем и виси над демократските пориви и глави. Не Јанева, прашајте ја Могерини...

Пишува | Љујчо Цвејановски

Понеделнички, Катица повторно ја изненади јавноста. Многумина наивни социјалдемократи „паднаа“ во несвест затоа што, верувале или не, Јанева побара продолжение на мандатот на СЈО?! Зачуденоста од овој чин неминовно произлезе од една многу едноставна причина. Па чуму Катица бара продолжение на мандатот, кога целосно си ја изврши задачата за која беше создадено СЈО? Зошто побара нов мандат кога успеа во ниетот и во мисијата да му обезбеди мандат на Заев? Па нели тоа беше и поентата на оваа

антиправна и партиска формација? Или, сепак, специјалците стигнаа до целта наложена од налогодавецот од ридот?

Да, иако дел од предвиденото е исполнето, крајната цел на паралинституцијата е далеку од својот финиш. СЈО не го заврши своето недело. Крајната цел е уништувањето на опонентот на патетичниот муртински спасител. Сè додека Груевски и ВМРО-ДПМНЕ се присутни во јавноста, СДС без М нема да ја има посакуваната слобода за да ги испорача дадените ветувања што и го протуркаа до овде. А долгот е голем и виси над демократските пориви и глави. И така,

мисијата на Јанева и нејзината партиска подружница беше токму девалвација и разнебитување на политичките фактори што се грижат за националното и за унитарноста на државата. Вака, делумната исполнетост на задачите значи само немоќна марионетска влада, која стартува од позиција на слободен пад и силно ќе „тресне“ при првиот предизвик. Силен предизвик за нив, независно дали тоа било името, знамето, химната, грбот, јазикот, федерализацијата...

Замислете само, Заев и СДС без М прават излет и исполнуваат, а СЈО и Јанева не се тука за да ја забележуваат јавноста со измислен криминал на ВМРО-ДПМНЕ? А толку се навикнаа на моментот, секогаш кога ќе направат или планираат да направат глупост, едноставно, вртат во СЈО и оп, дигресија! Како тогаш би функционирала владата на Заев без СЈО? Па не можат Могерини, Хан, Хојт Ји и компанија цело време да ги спасуваат, нели. Таксират, ама голем...

Со што од наведените идентитетски „реформи“ и да почнат, со опозиција како ВМРО-ДПМНЕ и силен народ, разбуден, длабоко освестен и одамна свесен за последиците од тиранската платформа, кој демонстрираше (досега невидени во Македонија) 250.000 присутни на протестите при посетата на „пријателот“ Хан, свесни се дека тоа ќе биде само брз почеток на крајот на нивната политичка кариера.

Соочени со вистината и со силата на противникот, на чија страна е народот и кој, уште побитно, му пречи на „чадорот“ и има мана што се противи на исполнувањето на неговите скриени желби, планот за уништување на непожелните политичари со став беше и е да биде токму преку продолжената рака СЈО. Кратенка што, всушност, значи СЕНЗАЦИОНАЛИСТИЧКО ИЛИ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКО ЈАБАНЦИСКО ОРУЖЈЕ. Изберете самите...

СЈО: МНОГУ ФАНТАЗИЈА, ЧИТАЊЕ, ГЛУМА И ИНДИЦИИ СО МАЛКУ ФАКТИ И ДОКАЗИ

За голема жал на Катица, таа уште утредента беше засенета од недоветноста на Федерика Могерини, која без срам и перде го повика мандатарот Заев во Брисел. Нефер чин од Италијанката, која со преседанот го оттргна вниманието од толку тешко смислените и измислените последни обвиненија во СЈО, две од три против најголемиот непријател Груевски. Не сакајќи, чадорциката засени толку труд и непрспани ноќи поминати во измислување. А и зошто да не, па ако го прогласија Талат за претседател на Собранието во 19.00, т.е. само половина час по неуставното назначување, чуму и мандатарот, кој сè уште преговара за Влада, да не го прогласат за нејзин претседател? Или, уште поедноставно, зошто во Македонија да има какви и да е избори, дали претседателски, парламентарни или локални? Едноставно, за да нè спасат од малтретирање и трошење пари, Брисел и Вашингтон нека ни избираат сè, па и така ни го прават тоа кршејќи ги сите правила и норми. Што е поентата на „имање“ држава

во која сè се реди и наложува од страна? Настрана што секогаш ни мислат „добро“, а не дека тераат свои лични интереси, нели...

За гревота, но Могерини ја засени смокварката од Мрзенци токму откако „специјалците“ се „скршија“ од работа и од измислување случаи, во момент кога соочени со крајот на своето и така недоветно дејствување и мандат, притиснати од обврската да „испорачаат“, параинституционалките навлегоа во својот зенит. Со последните три случаи, се разбира на „Т“, Катица, Ленче и Фатиме го стартуваа слободниот пад кон залезот на „институцијата“, која во историјата ќе остане запаметена како најголем срам за правната фела во државата. Слично како шарената направија за поимот револуција. Се назира ли сличен историски пример со новиот премиер? По аналогиија, нели...

АФИНИТЕТИТЕ И „КВАЛИТЕТИТЕ“ НА СЈО

Во речиси 18 месеци работа покажаа едно. Дека „Вујаклија“ постојано им е отворен на буквата „Т“ и дека имаат многу, многу фантазија. Малку болна, но, сепак, фантазија. Само за потсетување, зброуваме за недоветните и без трошка докази во себе „Титаник“, „Тврдина“, „Тенк“, „ТНТ“, „Тортура“, „Транспортер“, „Тифани“, „Тотал“, „Триста“, „Табла“, „Трезор“, „Топлик“, „Тендери“, „Таргет“, „Тенк“, „Тарифа“, „Труст“, „Талир“, „Траекторија“ и „Тревник“... И така не е битно името, сите се против ВМРО-ДПМНЕ, што очигледно и беше целта на непрокопсаните називи. Генерализација, нејсе што е темелена на пусти индиции...

Не дека за една и пол година не покажаа и одредени квалитети. Можеби не правнички, но презентираа дузина други афинитети. Фатиме јасно и недвосмислено ѝ демонстрираше на македонската јавност дека има неостварена, силна и огромна желба да биде актерка. И подобро што не била, бидејќи со катастрофалниот талант ќе ги засенела дури и Ристик и Тасевски.

Катица, пак, освен афинитетот кон смокварството и становите, покажа дека има огромна желба да научи да чита. Некогаш, кога ќе го совлада и овој тежок чин, можеби и ќе успее да ги прочита и научи толку потребните закони.

Улогата на Ленче за многумина останува мистерија, но вистината е дека „чадорот“, кој им ја наметна играта со „Т“, холивудските циркусантски прес-конференции и омаловажувачкиот однос кон вистинските институции, неа ја наметна како ублажување за „способноста“, стилот и ликот и делото на Јанева. Класичен контраст или дигресија - каде да гледаат граѓаните при јавните настапи, со што би ѝ дала поголем простор и слобода на Катица. Колку понегабележителна и понеистакната, толку подобро за извршување на глупостите. Во сенка...

8 МИЛИОНИ ВО ВЕТЕР, АМА ВЕТЕР ВО ЕДРАТА НА СДСМ

За овие речиси 18 месеци, кои набргу завршуваат, СЈО потроши неверојатни осум милиони евра. Народни пари, дадени во ветер, но не кој било, туку ветер што заврши во едрата на СДСМ. Нејсе што сè им се темели на индиции и за толку многу време не изградија ниту едно цврсто обвинение, но за дел од парите Јанева не мислеше дека е

потребно ни да даде отчет пред Собранието, кое ги изгласа. Настрана што не го ни признават. Чекаа ли да дојде спикерот Талат за полесно да ги оправдаат? Да, новото „мнозинство“ создадено од машата на „чадорот“ преку предизборниот и постизборниот инженеринг, нема да има никаков проблем да ги оправда трошоците на Јанева. Колку и да се неоправдани и недоветни. Па што ако вработила дузина напатени и невработени социјалдемократски професионални плукачи и извртувачи, кои изминатите десетина години беа максимално внесени во девалвацијата на актуелната власт? Па и така тоа беше примарната целта на СЈО и затоа овие ликови толку добро се вклопија во пародијата. Очигледно, не е лесно да се биде спасителка на спасител од Муртино, макар и самонаречен. Останува само едно прашање, која ќе биде наградата за „претргнатото“ и за целата таа мака со измислување криминал? Да, новата „реформска“ влада забрзано доаѓа, „чадорот“ ја турка без исав, па нема да чекаме многу за да видиме со што ќе бидат наградени Заевите параинституционални борци. Заслужија дел од колачот. Им сработија многу, што е право, право е... ■

КАРАКАМИШЕВА-ЈОВАНОВСКА: ГРАЃАНИТЕ НЕМА ДА ГИ ЗАБОРАВАТ ХОЛИВУДСКИТЕ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ТРИТЕ ГРАЦИИ

СЈО, многу очекувано, најави канонада од обвиненија во наредниот период против главниот конкурент на неговиот ментор Заев. Ако внимателно ја следевме последната прес-конференција на СЈО забележително беше дека таа не се разликуваше многу од претходните, со холивудските карактеристики на „нашите“ три грации-ловци на „криминалот“ и на „корупцијата“ во земјата, вели проф. д-р Тања Каракамишева-Јовановска од Правниот факултет во Скопје, според која тие постојано го користат истиот речник, истата насока и шема, истата цел.

КАРАКАМИШЕВА-ЈОВАНОВСКА: Единствената разлика на последната прес-конференција беше во тоа што шефицата јавно и со доза на голема паника си го покажа забот што најмногу ја боли.

Покажа дека, буквално, го преспа времето што ѝ беше дадено на располагање и сега како мамурен човек што е свесен дека мора да стане за да сработи нешто се препелка на прес-конференции и бара дополнително време за да може да сработи нешто што ѝ е однапред нарачано. Тоа што Јанева и другите спиеја на државни јасли 18 месеци, што во меѓувреме потрошија неколку милиони евра на луксузирања и на хонорарци, и пак не успеаа да најдат ништо посериозно во бомбастично најавените предмети, сега треба да се заобиколи, да се прескокне сопствената одговорност преку поднесување барање за продолжување на мандатот небаре мандатот им е виновен за нивната неодговорност и сервилност во работата.

Прво, фактот дека Биг Мама имаше потреба на самиот почеток од пресот лично и самоуверено да констатира дека СЈО и таа како шефица лично и персонално ја оправдале довербата што им била дадена од граѓаните, а која за неа била од огромно значење и дека, замислете, тие како јавни обвинители како досега, така и во иднина ќе продолжеле најпрофесионално да ја вршат својата функција, и дека СЈО во рамките на своето постоење се етаблирало како професионален државен орган што успеал да изгради интегритет на независна и непристрасна институција, а дека потврда за тоа била континуираната доверба, која граѓаните ја имале во ова јавно обвинителство како институција на која најмногу ѝ веруваат, всушност, покажува која е најголемата болка на Катица Јанева, која е најголемата колективна болка на СЈО и на сите инволвирани високо платени хонорарци во овој обвинителски циркус, кој повеќе од една и пол година секојдневно нè малтретира преку малите екрани.

Второ, ниту Катица Јанева ја оправдала довербата дадена од граѓаните, ниту СЈО некогаш бил, ниту кога било ќе биде професионален државен орган, ниту работата на оваа циркусантска група може да се третира како независна, а уште помалку како партиски непристрасна институција, ниту, пак, а најмалку СЈО и Јанева уживаат континуирана доверба од граѓаните. Ова се бесмислени лаги и ширење лажна самоувереност за пропагандна цел да се прикрие целиот срам и резил со кој е обвинен овој парадржавен орган, да се скрие сиот непрофесионализам и правно незнаење, кое повеќе од една година истекува од скапо платените врати на СЈО, и да се исперат колку што е можно повеќе валканите алишта од своето работење во согласност со партиската агенда на Заев и компанија.

Ниту можат да се исперат, ниту можат да го релативизираат општиот граѓански впечаток дека

СЈО има една единствена цел во системот, а таа е да оцрни сè и секого што значи нешто во ВМРО-ДПМНЕ.

Граѓаните на РМ нема да ги забораваат холивудските карактеристики на трите грации, нема да ги забораваат театаралностите во изведувањето на прес-конференциите небаре снимаат кримифилм, а не водат прес-конференција за сериозен државен орган каков што треба да биде јавното обвинителство. Во сите досегашни постапки јасно како ден се докажа селективната правда што најмногу ја милува СЈО, се покажа дека СЈО не ги почитува клучните начела на кривичната постапка, како што се начелото на пресумпција на невиност, тајноста на постапката, легалитетот на постапката, почитување на човековите права на осомничените и слично. За СЈО најважна работа во овие 18 месеци работа беше како побомбастично да го оцрнат Никола Груевски и неговиот најблизок тим од соработници и како да им налепат повеќе етикети дека се лоши луѓе.

СЈО е многу, ама многу далеку од независна и непристрасна институција за каква што се труди, со свои зборови, да ни се прикаже. СЈО е многу далеку од реализирањето на препораките на Венецијанската комисија, бидејќи оваа Комисија никогаш и никаде во Европа и во светот не поддржала класичен партиски разгранок во правосудните системи, кој има единствена цел - да прави партиски лов на вештерки. Срамот и резилот на „професионалците“ во СЈО не може да се покрие со ниту едно повикување на препораките од Венецијанската комисија, ниту со обичното повикување на други документи донесени од Советот на Европа, од ЕУ, од ООН. Тие самите си се виновни што се ставаја во skutот на Заев, и што слепо и војнички ги испорачуваат неговите наредби за поднесување обвиненија, жигосување и анатемисување на илјадници лица - членови на ВМРО-ДПМНЕ.

Токму затоа во наредниот период ќе се изнагледаат сакави предмети за кои СЈО ќе се поставува во улога и на јавен обвинител, значи истражител, и во улога на основен, апелациски, па дури и врховен суд во исто време. Катица Јанева со својот тим ќе биде партиски егзекутор и оцрнувач на секој што ќе може да се појави како потенцијален играч на ВМРО-ДПМНЕ за победа на локалните избори. Целта ќе биде на досегашните, но и на можните идни нови кандидати за градоначалници што би произлегле од оваа партија, а кои како личности би можеле да однесат победа на оваа партија во општините.

СДС преку СЈО ќе биде бескрупулозен. Јавна тајна е дека СЈО е само една од алатките што СДС ќе ја користи за оцрнување на потенцијалните кандидати на ВМРО-ДПМНЕ. Другата алатка е, секако, целосното преземање на централната власт и бркање од работа на симпатизерите, поддржувачите и на членовите на ВМРО-ДПМНЕ. Среќна нова '49 година секој ден ќе ни биде на репертоарот. Уште сега, уште не устоличени упатуваат закани и учени за бркање од работа, за партиски реваншизми, за чистки, за метли, за летање на глави и на други органи, и што ли сè не поради различно мислење и различен став од партискиот став на СДС. Вела м став на СДС, бидејќи во оваа партија постои колективно едноумие како реликт од времето на СЈК-СМ.

Пишува | **Дзо Сџанковски**

И покрај сите порази и разочарувања, ентузијазмот не спласнува. Дури и денес, по тоа апатично и безобразно предавање на мандатот од страната на претседателот на државата на лидерот на парламентарното мнозинство, некоја чудесна и таинствена надеж, дека правдата, конечно, ќе стапне на сцената, не ги напушта вечно оптимистички настроените патриоти.

- Ова нема туку така да застане – се огласуваат патриотските сили, кои, како по обичај, лутаат од ендек до ендек, вака оставени самите на себе, без раководство и јасна стратегија.
- Лидерството отсекогаш било проблем во нашата татковина. Посебно во поновата историја гледаме како во пресудни моменти за нацијата изостанувало силно и храбро лидерство. Но, така ти е тоа со малите нации. Тие како да имаат судбина да им бидат трабанти на големите сили и беспоговорно да го прават тоа, што ќе им се каже.
- А, ако не?!
- Тогаш следува сурова казна, која, меѓу другото, треба да им служи на сличните како лекција што тешко ќе ја заборават.
- Како ние, што никако не можеме да ја заборавиме таа што ѝ ја дадоа на Србија во 1999 година, а потоа на нашата татковина во 2001 година. Потоа срамно нè турнаа на колена под товарот на рамковниот диктат.
- Сега го прават истото, само што има малку поинаков декор на сцената.
- Без сомнение, маршале. (Се возиме по метрополата без причина, со нас е и Карамаз, стар пријател.)
- Се обидуваат да бидат суптилни, но досега таинственоста им оди како на слон во порцеланска работилница.
- Велат, силно го притиснале галапчето, а тоа го снесло јајцето. Шарените слават, јадат и пијат и се фотографираат, па на мрежата, па си честитаат, па триумфално егзалтираат на своите профили.
- Дал да ги жалиш или да ги мразиш поради бесрамноста во однос на нивното поведение сите овие години од почетокот на кризата со бомбите Заеви, па сè до капитулацијата на правната држава и националното раководство, во секоја смисла. Но, силни биле ударите на Брус Ли или како ли се викаше тој виетнамски јаничар од ЦИА?

- Хојт Брајан Ји, маршале! Велат, бил љубител на елитни проститутки. Уште се мота по регионот, пред некој ден беше виден во Црна Гора, а потоа во Албанија, ги спроведува директивите на длабоката држава за ескалација на безбедносните проблеми меѓу соседните држави, кои беа предвидени да бидат на „линијата на огнот“ според доктрината на поранешниот државен секретар, Џон Кери.
- Но, како ништо да не се менува, сè оди според плановите на администрацијата на Обама, иако Трамп веќе одамна зацарува во Белата кука.
- Мочуриштето во Вашингтон ДЦ се покажа како премногу длабоко. Да не биде Русите и другар му Путин, досега претседателот Доналд Трамп ќе го проголташе чудовиштето, кое живее во ова гигантско блато. Тоа е, маршале, како што добро знаеш, една суперразгранета мрежа на агенти и криминални банди, чијашто ултимативна цел е моќта, која носи профит и сè друго. Зажал, сега и нашата држава падна како плен на ова ужасно интернационално чудовиште, чијашто глава е зариена во тињата на мочуриштето во Вашингтон ДЦ.
- Така е тоа, кога немаме лидер што ќе му излезе на мегдан на ова одвратно чудовиште.
- Никој не сака да оди курбан за бадијала, маршале. Луѓе како Ганди или Нелсон Мандела се ретки. А и не можеш да очекуваш од нив вакви триумфи на волјата. Сите тие се нежни и внимателни домаќини, кои прво си ја гледаат фамилијата. Нормални луѓе се тоа, маршале. Не можеш од пудлица да направиш лав со помош на добар фризер, нити, пак, од зајак магаре со засилена исхрана. Наше си е да се помириме и да молчиме.
- Па и да се побуниме, како што се буневме сите овие денови, ќе добиевме само главоболки и настинки.
- Така е, маршале, а сето тоа доаѓа од кемтрејловите, кои ги создава длабоката држава, прскајќи во атмосферата од своите авиони за специјални операции супстанции, кои дејствуваат инхибициски на граѓаните. Затоа целата атмосфера е апатична и индолентна. Дури и шарените немаат доволно ентузијазам во своите прослави за добивањето на мандатот од страната на нивниот овчар.
- Познати ми се тие потфати на длабоката држава. Порано истураа смирувачки средства во градскиот водовод, денес тоа го прават преку воздухот.
- Всушност, ние сите сме ставени во позиција на експериментални глупци.
- И тоа одамна...
- Сега може да го сменат името правејќи ѝ услуга на Грција и да нè напикаат во НАТО, во таа одвратна злосторничка дружина.
- Токму така, а потоа да почнат со новата војна, која овој пат, без сомнение, ќе ја загубат, воедно ризикувајќи го постоењето на своите сателити. Мислам на сојузничките помали народи.
- С.Р.А.М., маршале, тоа би можело да биде новото име на нашата држава. Од Ф.И.Р.О.М. во С.Р.А.М.
- И, што ти значи тој акроним?
- Тоа е Сојузна Република Албано-Македонија, маршале, името што ќе го носиме во иднината, мој драг маршале. ■

ВЕТЕНОТО СЕ ИСПОЛНУВА - МИЛИОНИ ЕВРА СЕ ИНВЕСТИРААТ ВО ПАТИШТА

Годинава, според планираното, треба да бидат завршени две нови капитални автопатски делници. Првата е Демир Капија – Смоквица, клучна за комплетирање на Коридорот 10 на ниво на автопат. Автопатот е во должина од 28,2 километра, а инвестицијата е вредна 217,7 милиони евра. Втората делница е автопатот Скопје – Штип. Делницата долга 47 километри треба целосно да биде готова за шест месеци. Се работи за инвестиција од 206 милиони евра

Пишува | Александрија Сивковска

Македонија инфраструктурно се модернизира. И покрај политичките турбуленции ветеното и почнатото се сработува. Се инвестира во патишта што со години и децении не беа „пипнати“, полни со дупки, крпеници, практично беа срам за државата. Од грдата инфраструктурна слика штета трпеа и граѓаните и економијата. Тешко и бавно се патува, компаниите не можеа навреме да ги реализираат склучените зделки, туристите бавно ја поминуваа државава. Наскоро сето ова ќе биде само лош сон. Пресметките покажуваат дека оваа и в година ќе се реализираат проекти за изградба или санација на патишта во вредност од повеќе од една милијарда евра. Имено, годинава, според планираното, треба да бидат завршени две нови капитални автопатски делници. Првата е **Демир Капија – Смоквица**, клучна за ком-

плетирање на Коридорот 10 на ниво на автопат. Автопатот е во должина од **28,2 километра**, а инвестицијата е вредна 217,7 милиони евра. Се работи за капитален проект за економски развој на земјава бидејќи Македонија ќе обезбеди целосно автопатско решение на Коридорот 10, односно од **Табановце до Гевгелија**, како дел од паневропскиот коридор што ги поврзува земјите од Австрија до Грција во должина од повеќе од 1.450 километри. Се брои ситно до целосно комплетирање на сите работи на оваа делница и до свечено отворање на овој автопат. Втората делница е автопатот **Скопје – Штип**. Делницата долга **47 километри** треба целосно да биде готова за шест месеци. Се работи за инвестиција од 206 милиони евра. Трасата е целосно пробие-на, асфалтирани се 50 проценти. По овој автопат од Скопје до Штип ќе се стигнува за само 35 до 40 минути.

Автопатот **Скопје – Штип** ќе биде готов предвреме од првично планираниот датум, мај 2018 година, а тоа се должи на интензивирање на работата на терен.

■ Ова ни беше ветување во програмата, автопатот се гради веќе две-три години, од 2014 година. Со неговото завршување патувањето од Скопје до Штип и од Штип до Скопје ќе трае 35 до 40 минути – рече претседателот на ВМРО ДПМНЕ, Никола Груевски.

Ако се има предвид дека патувањето од Скопје до Штип со новиот автопат ќе се сведе на само 40 минути, тогаш не треба да изненадува оптимизмот на градоначалниците од овој дел на Македонија за поинтензивен економски развој.

■ Капиталните проекти се повеќе-годишни и за нив е веќе обезбедена финансиска конструкција што влева сигурност - велат од Градежната комора при Сојузот на стопански комори.

Во завршна фаза е реконструкцијата на автопатот **Смоквица – Гевгелија**, се работи на потегот **Неготино – Демир Капија** и **Куманово – Миладиновци**, наскоро треба да се почне да се обновува и во обратен правец, односно **Миладиновци – Куманово**, а ќе се работи и на потегот **Велес – Градско**. Во Македонија се проектираат нови автопатишта. Се работи за делниците од **Гостивар до Кичево** и од **Скопје до Блаци**, а вкупно се предвидени три нови автопатишта.

Гостивар – Кичево е во должина од **42 километри**. Проценетата вредност на проектот изнесува 350 милиони евра. Во план е делницата да биде готова до 2020 година.

Вториот автопат е од **Скопје до Блаци** во должина од **13 километри**. Овој автопат е со проценета вредност од 70 милиони евра, а рокот е повторно 2020 година.

Третиот автопат е од **Требеништа до Струга** во должина од **8,5 километри**. Неговата проценета вредност е 45 милиони евра и треба да се финансира со пари од ЕБОР.

Во земјава забрзано се градат и нови експресни патишта. За еден месец почнува изградбата на две многу важни делници: **Штип – Радовиш** и **Ранковце – Крива Паланка**.

■ Не се гради само до Штип, туку и од Штип до Кочани и од Штип кон Радовиш. Од Радовиш до Струмица веќе има убав пат, кој го направивме во првите години од доаѓањето во Владата, а целосно се реконструира и патот од Кочани до Делчево, кој треба да заврши годинава. Така што, **Источна Македонија добива сериозна инфраструктура** – вели Груевски. ■

■ Изградбата на автопатот ја очекуваат сите граѓани. Тоа се првите километри автопат за **Источна Македонија**. Мислам дека беше храбра одлуката да се гради оваа делница и верувам дека граѓаните ќе знаат да го паметат тоа. Чекавме долги години за да добиеме беспрекорна сообраќајница, која е многу значајна и од безбедносен аспект, затоа што делот **Кадрифаково – Велес** беше црна точка на нашите патишта. Многу брзо ќе се стигнува до Скопје, но многу е значајно што ќе се патува и евтино, а сите тие општини што се наоѓаат на должината на овој автопат ќе добијат и економски развој – вели градоначалникот на Штип Илчо Захаријев.

Годинава се градат повеќе од 200 километри автопатска мрежа. Освен **Демир Капија – Смоквица** и **Кичево – Охрид**,

интензивно се работи и на делницата **кон Охрид** во должина од **57 километри**. Инвестицијата е вредна 374 милиони евра. Новиот автопат треба да биде готов во 2018 година.

■ Капиталните инвестиции се тие што обезбедуваат стабилност и се потенцијал што ја движи економијата напред. Инвестициите во изградба на нови патишта не запираат – најави лидерот на ВМРО-ДПМНЕ, Никола Груевски.

Капиталните вложувања во патната инфраструктура на краток рок значат раздвижување на градежништвото и на стопанските гранки поврзани со него, а долгорочно обезбедуваат подобра поврзаност на земјава и зголемена конкурентност на македонската економија.

ПРОСЕЧНАТА НЕТО-ПЛАТА ВО МАРТ БИЛА 22.445 ДЕНАРИ

Просечната месечна исплатена нето-плата по вработен во март 2017 изнесувала 22.445 денари и е за 1,8 отсто повисока во однос на март лани, соопшти Државниот завод за статистика.

Ваквото зголемување, пред сè, се должи на повисоките нето-плати во секторите: финансиски дејности и дејности на осигурување (7,5 отсто), рударство и вадење камен (7,2 отсто) и уметност, забава и рекреација (6,7 отсто).

Просечната месечна исплатена бруто-плата, пак, во март 2017 изнесувала 32.999 денари.

Во март годинава, 13, отсто од вработените во Република Македонија не примиле плата.

СМЕТКОВОДИТЕЛИТЕ ДОНЕСОА НОВ ТАРИФНИК ЗА УСЛУГИТЕ

Сметководителите на Македонија ја прифатија предлог-одлуката за тарифник за минимален надоместок за сметководствени услуги. Едногласно кажаа дека треба да се подигне позицијата на која со години е сметководствената професија во Македонија.

Управниот одбор на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Македонија ја изгласа предлог-одлука за донесување тарифник за висина на минимален надоместок за вршење сметководствени услуги. Шест месеци се работело на тарифникот кој е од големо значење на сметководителите затоа што, како што беше истакнато, ова ќе ја издигне професијата на местото што го заслужува.

ВО КУМАНОВО СЕ ВРАБОТИЛЕ 413 ЛИЦА ПРЕКУ „МАКЕДОНИЈА ВРАБОТУВА 2“

Во кумановскиот Центар за вработување преку проектот „Македонија вработува 2“ се вработени 413 лица.

Вработени се различни возрасни категории невработени лица, така што работодавците добиле ослободување од плаќање придонеси за три, пет години, а за некои невработени и до пензионирање.

Од Центарот информираат дека обуката за советување и претприемаштво е нова обука од годинава, која претходно се реализирала во рамките на проектот за самовработување.

Огласот почна да тече од 15 мај и ќе трае сè до исполнувањето на бројката од 950 лица на државно ниво. По

завршување на обуката, учесниците ќе добијат сертификат.

Обуката ќе ја користат лица што ќе аплицираат за мерката самовработување, која е најатрактивна мерка во центрите за вработување.

Се очекува новиот оглас, втор годинава, кој треба да излезе кон крајот на мај и почеток на јуни. Со оглед на фактот што Куманово е чевларски град, најчесто со оваа мерка се отвораат мали производни капацитети, чевларски работилници, работилници од други занаетчиски дејности, но и мали трговски дукани и адвокатски канцеларии.

ВИНИЦА, ЗРНОВЦИ И ЧЕШИНОВО— ОБЛЕШЕВО ДОБИЈА ПРОЕКТИ ЗА РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ

Три општини од источниот плански регион добија финансиска поддршка за три проекти од Програмата за рамномерен регионален развој, кои се однесуваат на комунална инфраструктура и туристичка презентација на локалитетите.

Центарот за развој на источниот плански регион аплицираше со четири проекти, но проектот за реконструкција на целосно руинирана кука со стара архитектура во штипско Ново село не е одобрен зашто не ја помина административната контрола на Бирото за регионален развој.

Средствата планирани за овој проект се пренасочени во Винаца, за регулација на коритото на Виначка Река.

Вториот проект се однесува на изградба на регионален етнопарк во општина Зрновци, а третиот на изградба на спомен-парк и поставување спомен-обележје кај месноста Свиланово, село Рајчани Кочанско, каде што загинал Никола Карев.

Актуелната состојба со надлежностите на градоначалниците не е пречка за реализација на овие проекти. Тендерските постапки за сите три проекти ќе финансираат до крајот на мај, а рокот за целосна нивна реализација е 15 ноември годинава.

ФИНИШИРА ИЗГРАДБАТА НА ПАТОТ ОД СКОПЈЕ КОН СОНЧЕВ ГРАД

■ Она што е завршено е асфалтот и сега треба да се постават оградите, да се нацртаат лентите и да се пушти во употреба, проценката е некаде дека за две до три недели некаде околу 4 километри и 400 метри пат кон Сончев Град, кој ќе биде алтернатива и за Сопиште како поблиска релација кон градот Скопје, ќе биде пуштен во употреба. Вкупната сума изнесува 7 милиони и 700 илјади евра нешто што долго се зборуваше во минатото дека натаму треба да се направи овој пат и тој ќе користи и за целата општина

Сопиште и за новата населба Сончев Град што треба да се изгради – изјави претседателот на ВМРО-ДПМНЕ, Никола Груевски, кој заедно со министерот за транспорт и врски Владо Мисајловски изврши увид во активностите на терен.

Тој потенцираше дека тоа што го ветише на граѓаните на Сопиште веќе е во завршна фаза. Покрај ова, почнува и градбата на патот Сопиште-Припор, како и изградбата на водоводот кој е во длабока фаза на реализација, проект вреден 2,3 милиони евра.

Германската канцеларка Ангела Меркел и највлијателен политичар во рамките на Европската унија оцени дека еврото како главна валута сега е многу слабо поради монетарната политика што ја води Европската централна банка.

Германија изминатата година оствари фантастична трговска размена, при што извозот значително го надмина увозот.

зот. Тоа се должи на задржаниот курс на еврото, кој е доста низок, како и падот на цената на нафтата.

Германската економија директно зависи од увозот на енергенти, па доколку нафтата беше поскапа и самите германски производи би биле многу поскапи, а со тоа и помалку конкурентни на европскиот и на светскиот пазар.

ГРЦИЈА ОЧЕКУВА КИНЕСКИ ИНВЕСТИЦИИ ВО ВИСИНА ОД 40 МИЛИЈАРДИ ДОЛАРИ

Грција очекува новиот кинески проект, „Патот на свилата“, да ја зајакне нејзината позиција на економски план, да резултира со зголемување на трговската размена меѓу двете држави до три милијарди долари и во земјата да влезат инвестиции од Кина во висина од 40 милијарди долари.

■ Грчкиот бизнис очекува дел од тие 40 милијарди долари, кои Кина ќе ги инвестира во следните три години - изјави заменик-министерот за

економија на Грција, Стергиос Пициорлас, коментирајќи ја неодамнешната посета на грчкиот премиер Алексис Ципрас во Пекинг.

За време на посетата на Ципрас во Пекинг беа потпишани два договори за соработка, од кои едниот меѓу конзорциумот „Копелузос“ и „Шенхуа Груп“ во вредност од три милијарди евра во областа на еколошката енергија и меѓу „Фортнет“ и „ЗТЕ“ за изградба на мрежи од оптички кабли во Грција во вредност од 500 милиони евра.

Енергетиката, бродоградбата, туризмот и недвижностите се основните сектори во кои Грција очекува кинески инвестиции.

ИЗГРАДБАТА НА „ТУРСКИ ТЕК“ СЕ ОДВИВА СО ПОЛНА ПАРЕА

Во најскоро време „Газпром“ ќе добие дозвола за изградба и на втората линија од гасоводот „Турски тек“, најави во Истанбул рускиот министер за енергетика, Александар Новак.

■ Изградбата на гасоводот се одвива со полна пареа. Турција ги даде сите неопходни одобренија за изградба на првата линија и таа веќе се гради. Конечните дозволи за градба на втората линија

ја ќе бидат добиени во најскоро време. Се работи на прашањето за местото на излезната точка на втората линија на копнената траса кон европските земји - рече Новак.

Како што јави ТАСС, Новак нагласи дека во моментов Русија преговара за таа „излезна точка“ со повеќе држави и се разгледуваат различни варијанти.

■ Станува збор за Грција и за Бугарија, но се разбира дека таа траса ќе минува низ територијата на Турција - додаде Новак.

„ВАЛМАРТ“ ОСТВАРИ ПРОФИТ ОД 3 МИЛИЈАРДИ ДОЛАРИ ВО ПРВИОТ КВАРТАЛ

Најголемиот светски малопродажен синџир „Валмарт“ објави дека во првиот квартал на тековната година остварил нето-профит од 3,04 милијарди долари, што е незначително полош резултат од претходната година, кога бил остварен краен резултат од 3,08 милијарди долари.

Профитот по акција изнесувал 1 долар, додека во истиот период лани се забележани 98 центи по акција. Компанијата остварила приход во првото тримесечје од 117,5 милијарди долари, малку под очекувањата на аналитичарите, кои предвидувале 117,8 милијарди долари. Најсилниот раст е остварен во сегментот на е-продажбата, чијшто резултат е зголемен за силни 63 проценти.

СТРАНСКИТЕ ИНВЕСТИЦИИ ВО ГЕРМАНИЈА ВО 2016 ГОДИНА ОСТАНАА НА ИСТО НИВО

Странските инвестиции во Германија во 2016 година останаа на исто ниво како претходната година, наспроти најбрзиот стопански раст во пет години.

Вредноста на проектот се задржа на стабилни 6,2 милијарди евра откако пред една година речиси двојно се зголемила достигнувајќи рекордно ниво, објави германската Агенција за трговија и инвестиции (GTAI).

Како што наведуваат од оваа агенција, странските инвестиции создале најмалку 29.000 нови работни места во Германија, бројот на странските инвеститори пораснал за 2 отсто, при што се покренати 1.944 нови проекти.

Рекоа, не порекоа

НИКОЛА ГРУЕВСКИ

Денешната прес-конференција на СЈО само уште еднаш докажа дека целта на СЈО не

е ниту правна разрешница ниту откривање на вистината, туку уништување на ВМРО-ДПМНЕ како партија, како политички опонент на нивната партија, партијата на СЈО-СДС. Обид да се разбие ВМРО-ДПМНЕ за да може СДС во иднина слободно да ја спроведува политиката за која се обврза пред своите партнери во владината коалиција и пред тие што ја поддржуваат.

ЗИАДИН СЕЛА

Јас не сум му претседател, колку што знам, на господинот Зоран Заев, јас сум претседател на

Движењето за реформи – Демократска партија на Албанците. Ние не сме потпишале никаква гаранција што ја барал некој претседател. И нема никогаш да потпишуваме гаранции што ги барал некој.

АЛЕКСАНДАР ДАШТЕВСКИ

Што бараат, ќе си добијат! Така се залета СДС во 2002-2005 година. Мислеа дека тие што ќе

ги елиминираат нема да можат да вратат бидејќи доволно ќе ги компромитираат. И, навистина, не врати ни Ламбе, ни Војо, ни Никола Тасев, ни таа жената од Гевгелија, која ја притвораа за ништо, не врати ни Љубчо. Но со дебела камата врати новиот тим на ВМРО, и тоа со факти, аргументи и со докази. А такви докази со кои ќе враќаат за дел од СДС има уште сега, и нема да застарат. И којзнае уште колку ќе ги има откако ќе почнат да работат во владата. Нема да им помогне што новиот обвинител ќе им ги затвори почнатите истраги. Ќе дојде нов и ќе ги отвори. Тој што оди на политичко одмаздништво треба да е подготвен дека тоа ќе му се врати, само време е во прашање.

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Љубе Бошкоски

НЕШТО СМРДИ ОД ГЛАВАТА, А РИБАТА ОД ОПАШКАТА

Роген на:
24 октомври 1960 во с. Челойек, Тешовско

Образование:
Правен факултет во Скопје

Уста ли е, пари ли се, но нешто овој пат смрди од главата. Факт е дека некои работи треба да се сменат коренито, а она што не може да се смени од корен, треба да се замени. Со свежи, неизвалкани и неоптоварени флертувачи, какви што нема во моментот. Заев даде гаранција, а за возврат доби мандат и по скопски спуштачи. Во скутот на мандатарот својот мир го гледа и бестрашниот лав исправен на браникот на татковината. Одамна е урнат митот за Братот Љубе, кој го продаваше името на државата пред посредник на Грција за предизборно финансирање на својата партија во 2011 година.

Посредникот: Само да знаеш грчката влада е воодушевена од тебе.

Љубе: Да.

Посредникот: Сè е досега како што треба, само, молим те Љубе, после тоа сакам и ти да придонесеш стварно да го решиме проблемот со името. Преку глава ни е.

Љубе: Јас сега им викам, го тепам Никола Груевски, му викам кого праша ти за Република Македонија Скопје... Охриѓаните ги праша, битолчаните, знаеш се навраќам на патриотската карта, за да ги добијам неговите гласови, тој игра на лажна карта... Знаеш, ќе им кажеш ти на твоите јас сега ќе глумам малце лудило, зашто Љубчо најотворено се лигави, Љубчо она што го прави тоа не е добро ни за Грција. Јас мислам вака - вика мора да се смени името Северна Македонија, оптимално решение и јас не го коментирам Љубчо. Јас ќе играм сега на патриотската, и после ај! Ќе го решиме во два дена со тебе заедно!

Посредникот: Мислам северна е перфектно име, нема тука, тоа е еден географски поим што го дава самото име.

Љубе: Така де, така е.

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Посредникот: Да бидам искрен, ништо не се губи.

Љубе: Мајката останува, е сега мајката да земела презиме придавка северна, јужна, не знам каква никаква, дека тоа врска нема. Тоа да не се секираш, тука тоа ти гарантирам.

Посредникот: И за националност, едноставно граѓани на Републиката.

Љубе: Тоа да не се секираш, тука тоа ти гарантирам.

Посредникот: Едноставно граѓани на Републиката.

Љубе: Така, така. Плус тоа нема поголем патриот од мене, јас сум робувал за Македонија. Јас кога зборам поинаку ме слушаат луѓето него некој лигуш таму кој немал ништо дадено.... Тоа немаш гајле.

Така зборуваше братот за 100.000 евра во кесе.

Овој пат Братот зборува за да збуни. Ете, прва се збуни новинарката која го поканила да ѝ гостува во емисија.

■ **Ми заличувате како да зборувате со устата на мандатарот Зоран Заев. Можно ли е да му се приклучите во која било форма на кој било начин? Дали сте се сретнале периодов со Зоран Заев - прашува новинарката како да се преиспитува самата себеси.**

Љубе, лесно како песна, потврдува дека веќе остварил контакт со Заев и му ги понудил своите партиски капацитети.

■ **Да, сме се сретнале со господинот Заев и ние немаме никаков проблем нашите кадри и способните луѓе од нашата политичка партија да ги понудиме како кадри кои ќе придонесат за демократизирање на државата – рече Бошковски.**

Со оваа своја изјава Бошковски само ја потврди констатација која пред извесно време ја имаше Мане Јаковлески, еден од основачите на ВМРО-ДПМНЕ, кој за политичарите од ковит на Бошковски ја употреби синтагмата „политичари на дугме“.

■ „Овие луѓе покажаа дека се политичари на дугме. Секогаш кога тоа му е потребно на сценаристот и кога ќе се процени дека тоа им е потребно на инструментот СДС, тие се појавуваат. Приметете, тројката политичари на дугме никаде ги немаше кога се создаваше Тиранската платформа, не кажаа ниту збор за обидите за промена на знамето, грбот, химната, кога се обидуваа да воведат двојазичност, да не прогласат како род и држава за геноцидни. Никаде ги немаше да ја заштитат Македонија, а еве ги сега да расправаат за ВМРО-ДПМНЕ. Тие се само политичари на дугме, испостава, која е гласна, но безопасна. Тоа нема да помине“, напиша Јаковлески на „Фејсбук“.

Да се вратиме на збунувачкото интервју за да се дозбуниме. Како што најави, така и направи. Глуми лудило. Најавувајќи борба со аргументи, нудејќи му мегдан на Заев на македонската политичка сцена, небаре е претставник на половина милион Македонци, Бошковски оценува дека Македонија оди во добар правец, дека има капацитет за излез од кризата, а како пример ги посочи Албанците, кои својот глас на времените парламентарни избори го дадоа за СДС, потег кој според него јасно дава до знаење дека сакаат соживот за подобро утре за сите.

■ **Ние сме свесни дека тоа се две различни политички идеологии и дека ние сега ги помируваме луѓето, а не идеологиите, и свесни сме дека еден ден на македонската политичка сцена ќе мора да се судрат ВМРО за Македонија и СДС. Но, тоа ќе биде една чиста политичка борба, борба со аргументи, најави Бошковски од којзнае која позиција.**

Хаос и лудило – толку има да ѝ понуди Братот патриот на Македонија. ■ (Р.Р.)

Рекоа, не порекоа

АНТОНИО МИЛОШОСКИ

Договорот е преку судски пресуди, издејствуваани со политички притисок, да се ослободат обвинетите од случајот „Сопот“, за кој веќе има пресуда, дека не извршиле некакво убиство или друго незаконско дејство. Со самото тоа ќе се отвори врата за спроведување на другите договорени политички пресуди, кои се однесуваат на случајот „Монструм“ и убиените малолетници за време на велигденските празници и на случајот „Диво Насеље“, поврзан со терористичката група што дејствуваше во Куманово. Сите овие пресуди, за жал, се дел од политичкиот пазар, меѓу господинот Зоран Заев и партнерите што дадоа поддршка за платформата од Тирана и, најверојатно, на крајот господинот Заев очекува, со ваквото дефокусирање на јавноста преку СЈО, да се стигне и до ослободителна пресуда за случајот „Поткуп“, каде што е лично инволвиран тој и целата македонска јавност имаше можност да види за каков случај се работи.

ЏЕЈСОН МИКО

Македонските Албанци ја одобрија и поддржаа тиранската платформа од едноставна причина што е создадена да ѝ користи на нивната и само на нивната заедница. И тука нешто е многу интересно: тиранската платформа не прави ништо за да создаде работни места во приватниот сектор, а последните анкети на Меѓународниот републикански институт покажува дека повеќето македонски Албанци се заинтересирани во создавање работни места, што значи дека има голема неповрзаност меѓу македонските албански лидери и нивните избирачи – ова треба да се набљудува.

НИЈАЗИ МУХАМЕДИ

Чуден е односот на албанските партии откако Зоран Заев го доби мандатот за формирање влада. Веќе не се знае кој што бара и кој што добива и во чии име лидерот на СДСМ ги даде гаранциите. Чудно е како тие прифатија Заев во нивно име да ги потпише гаранциите за учество во владата. Поради тоа, сметам дека новата влада ќе биде нефункционална и нема да трае повеќе од шест месеци.

ДАЛИ САД ЈА ГУБАТ МОЌТА ВО СТРАНСТВО ПОРАДИ ДОМАШНИТЕ КОНТРОВЕРЗИИ?

Иако неговото претседателствување го следат секојдневни домашни контроверзии, претседателот Трамп во петокот замина на првата турнеја во странство откако е на функцијата

На осумдневната турнеја во земјите на Блискиот Исток и на Европа, претседателот на САД ќе ја испорача пораката на својата администрација до муслиманите, Израелците, Палестинците, НАТО и папата. Во меѓувреме, во САД, конгресните комисии и специјалниот обвинител ќе продолжат со истрагите за руското мешање во претседателските избори.

- Луѓето во другиот дел од светот... немаат време да обрнат внимание на тоа што се случува тука во земјата - рече државниот секретар Рекс Тилерсон одговарајќи на прашање од „Фокс њуз“. - Тие се повеќе загрижени за односот со нивната земја и како ние се соочуваме со многу сериозни предизвици што влијаат на сите нас.

Претседателот почна да работи на ова патување за време на транзицијата и сака да ги зацврсти и да ги изгради односите и да упати порака за единство до трите најголеми религии во светот - христијанството, исламот и јудаизмот, според претставници на администрацијата.

- Голем број на лидери, особено во делот на светот каде што ќе се патува - Блискиот Исток, Централна Азија, па дури и делови од Африка - се подготвени за целосно разрешување на работи што досега се занемарувале - рече Тилерсон критикувајќи ја администрацијата на Обама. - Тие се подготвени за повторна соработка со Америка.

Но, други, пак, велат дека контроверзиите си го прават своето.

- Загрижен сум дека сета оваа конфузија и контрадикторни изјави што доаѓаат надвор од Белата кука сериозно му штетат на американскиот кредибилитет и ја поткопуваат довербата на многу од нашите сојузници - рече Александар Вершбоу, поранешниот амбасадор на САД во Република Кореја, Русија и НАТО. - Од Америка се очекува да води, но внатрешното одвлекување на вниманието го спречува тоа.

Претседателот Трамп, исто така, призна дека споделил доверливи информации со рускиот министер за надворешни работи, Сергеј Лавров, за време на нивната средба минатата недела во Овалната соба.

Советникот за национална безбедност Х.Р. Мекмастер рече дека споделувањето информации било „целосно соодветно“, иако некои се сомневаат дали претседателот ги загрозил меѓународните разузнавачки односи со откривање премногу информации на еден противнички играч.

- Јас мислам дека администрацијата може да биде ефикасна во убедување на луѓето дека можат да продолжат да споделуваат информации со нас и ние да споделуваме со нив - рече Вершбоу. - Тоа е од клучно значење во соочувањето со закани како ИСИС, или со заканувачкото однесување на Русија дека можеме да имаме целосна

доверба во нашите клучни партнери и да разменуваме разузнавачки информации во борбите што ги водиме заедно.

Прашан од „Фокс њуз“ дали други земји изразиле непод-

готвеност да разменуваат важни информации со администрацијата на Трамп, американскиот министер за внатрешна безбедност Џон Кели рече дека администрацијата го става интересот на земјата на прво место.

- Јас комуницирам со голем број странски лидери на министерско ниво, со моите колеги, и споделувам со нив толку информации колку што дозволуваат нашите закони и тие се отворени за тоа - вели Кели. - Во случаите кога не можам да сподамам повеќе информации, тие го разбираат тоа, како и фактот дека за оваа земја моето министерство, нашиот претседател, безбедноста на нашите граѓани и на нивните граѓани е на прво место. ■

Извор: „Фокс њуз“
Превод: Ана Цветаноска

ДЕЦАТА ДЕНЕС ЗАБОРАВИЈА ДА ЦВАКААТ

Денес мускулите во устата се атрофирани како резултат на секојдневната исхрана на процесирани храна, таканаречена „брза храна“, која е леплива, веќе сомелена и нема потреба да се цвака. Многу е модерно да се пие смути и блендирани сокови, кои, можеби, се здрави и полесни за консумирање, но не му помагаат на пациентот да ги развива мускулите во усната празнина, вели д-р Митева

Разговараше | **Александра М. Бундалевска**
Фошо | **Дејан Сџанчевски**

Сè почесто децата носат мобилни, а потоа и фиксни протези за да ги исправат искривените заби. Во минатото, помала била потребата за ортодонтски третмани затоа што луѓето ги користеле забите за цвакање. Денес децата забораваат да цвакаат. Деведесет отсто од децата дишат на уста и тоа, исто така, е проблем за забите.

- Ова посебно се однесува на децата што живеат во град. Дишењето на уста придонесува за неправилна поставеност на јазикот за време на спиење и поставеност на усните и со самото тоа, по пат на автоматизам забите се збиваат во неправилна поставеност – вели д-р Нина Митева, ортодонт.

Овој проблем со вилицата се решава со протези, но многу е важно навреме да се почне со ортодонтска терапија.

- Која е причината што сè почесто децата мораат да носат протези, прво мобилни, а потоа и фиксни протези?

МИТЕВА: Се сменија стандардите. Порано стандардите за естетика и за општа здравствена состојба на луѓето беа пониски. Денес сите сакаат да имаат беспрекорна насмевка. Ако ги погледнеме списанијата и весниците пред 20 години и сега ќе забележиме разлика. Тогаш тие немаа совршени насмевки. Но, денес веќе не е така. Модерниот тренд на живеење бара совршена насмевка. Отсекогаш постоела потреба за ортодонтски третман, еднакво како што постои и денес. Но, свеста на

луѓето е сменета и одговорноста на родителите е поголема отколку порано. Во минатото, помала била потребата за ортодонтски третмани затоа што луѓето ги користеле забите за цвакање. Јаделе сурова храна, храната ја цвакале, забите биле во функција и со цвакањето ги активирале сите мускули. Сега мускулите во устата се атрофирани како резултат на секојдневната исхрана на процесирани храна, таканаречена „брза храна“, која е леплива, веќе сомелена и нема потреба да се цвака. Многу е модерно да се пие смути и блендирани сокови, кои, можеби, се здрави и полесни за консумирање, но не му помагаат на пациентот да ги развива мускулите во усната празнина. Денес децата, едноставно, забораваат да цвакаат. Денес 90 отсто од децата дишат на уста и тоа, исто така, е проблем за забите. Ова посебно се однесува на децата што живеат во град. Дишењето на уста придонесува за неправилна поставеност на јазикот за време на спиење и поставеност на усните и со самото тоа, по пат на автоматизам забите се збиваат во една неправилна поставеност. Тука влијаат и штетните навики како што се грицкање нокти, пенкалка, моливи.

- Кога првпат родителот треба да го однесе детето на преглед кај ортодонт?

МИТЕВА: Првата посета кај ортодонт треба да биде кога кај детето ќе никнат сите млечни заби, а тоа е некаде околу петтата година. Некогаш има потреба за ортодонтски преглед и кај три или четиригодишни деца. Во практиката сме се среќавале и со случаи каде што потреба за ортодонтски преглед постои и кај едногодишни деца.

- Што опфаќа ортодонтскиот преглед?

МИТЕВА: Ортодонтскиот преглед се состои од надворешен преглед, а тоа подразбира како голта детето, се анализира неговиот говор, дали правилно го

поставува јазикот кога изговара одредени букви, дали, можеби, ја грицка устата, цица прст, или цуцла. Кај интраоралниот преглед се анализира распоредот на забите, растот и развојот на вилиците, дали нешто недостига, дали има прекуброен заб. Ако има потреба, се зема отпечаток од горна и од долна вилица и се прават студио-модел, кои се излеваат во гипс и, според нашите ортодонтски мерења, донесуваме соодветен заклучок и план за натамошната терапија.

- Кога се носат мобилни, а кога фиксни протези?

МИТЕВА: Мобилни протези се носат во моментот кога ќе се постави дијагноза дека детето има потреба од ортодонтска терапија. Таа секогаш почнува со мобилни протези. Најчесто тоа се деца до 12-годишна возраст. Ако детето е редовен пациент и е правилно третирано со мобилни, подвижни протези, тогаш многу често се случува терапијата да заврши успешно и да нема потреба од фиксни протези. Но, ако детето не соработува и ако третманот не е почнат навреме, тогаш потребата од ортодонтска терапија е неминовна. Дали ќе се направи на 12 години или во подоцнежните години, зависи од аномалијата. За тоа решава ортодонтот. Некогаш е потребно и да се почека, да дојде вистинското време и тогаш да се постави апаратот. Мобилните протези се носат додека не се постигне посакуваниот успех. Трајните, односно фиксните протези се носат во просек околу една и пол година.

- Какви други видови протези постојат?

МИТЕВА: Постојат миофункционални протези, кои се заменат за мобилните протези и ги исправаат забите на еден малку поинаков начин и се многу прифатливи за децата. Изработени се од силикон, меки се, немаат жици, ниту, пак, тврда пластика, која им пречи на непцето и дејствуваат во исправање на маните во повеќе правци. Дејствуваат на мускулите, на

јазикот, на забите и на алвеоларните гребени. Со нив имаме голем успех во исправување на забите и многу се прифатени од страна на децата. Овие протези се носат навечер, додека детето спие и по три-четири часа во текот на денот. Постои и миофункционална терапија за возрасни, така што нема временска граница за нивно носење. Во ортодонцијата сите ни се пациенти – од една година до 77 години. Постојат и невидливи протези, кои се замена за фиксните протези. Тие се носат како една тенка фолија на забите на горната и на долната вилица. Пациентите ги носат 24 часа, а ги вадат само за јадење. Миофункционалните протези го тренираат и правилното дишење кај пациентите што ги носат.

На Запад постојат Академии за здрав сон. Здравиот сон подразбира правилно дишење. Растот и развојот на еден организам на едно дете зависи од дишењето. Дишењето треба правилно да биде низ нос. Ако детето дише на уста, во старт има недостиг од кислород во крвта. Тоа значи оксигенацијата на крвта во мозокот е со намален капацитет, затоа што дишењето низ уста не е во ред. Овие деца најчесто се сонливи, поуморни во текот на денот, немаат енергија, на училиште им се приспива, знаат да задремат на час. Во вакви ситуации, во комбинација со оториноларинголог, алерголог и ортодонтот треба да се реши случајот и да му се помогне на детето. Има многу такви пациенти денес. Се случува деветгодишни деца да имаат вилици на дете од четири години.

- Дали е тренд носењето протези?

МИТЕВА: Денес се подигна нивото на свеста кај пациентите. Деведесет отсто од популацијата што е на возраст меѓу 50 и 60 години ги губи забите поради парадонтопатија. Тие немале навреме ортодонтски третман и кога пациентот е ортодонтски случај, а не бил лекуван, парадонтопатијата и губењето на здравите заби е неминовно. ■

Првата посета кај ортодонт треба да биде кога кај детето ќе никнат сите млечни заби, а тоа е некаде околу петтата година. Некогаш има потреба за ортодонтски преглед и кај три или четиригодишни деца

ЌЕ СЕ СПАСИ ЛИ МАКЕДОНИЈА ОД „СИНИОТ КИТ“?

Како што Џепето го создаде Пинокио, така Филип Будејкин го создаде „Синиот кит“. Но, не оној кит од кој ќе се спасат Џепето и неговата креација. Овој кит е создаден за да им го одземе животот на оние полабилните, на оние послабите, несигурните...

Пишува | **Билјана Зафирова**

„Синиот кит“ – име кое може да биде име на некој добар цртан филм, интересна детска приказна. Исто како „Покемон“ – име познато по цртаниот филм кој многу деца го гледаа. А, не е сè така фино и невино – играта за мобилни телефони „Покемон Го“ (Pokemon Go) им овозможи на корисниците во реалниот живот да ја истражуваат околината и на одредени локации да факаат виртуелно суштество од играта. Зависник од видеоиграта „Покемон Го“ беше прободен додека ловеше ретки виртуелни суштества и одби да му се укаже медицинска помош за да може да ги фати сите покемони. Се зборува дека „Синиот кит“ зел повеќе од 130 животи.

Децата се изложени на разно-разни информации, опасности, недолични содржини. Додека вие мислите дека вашето двегодишно дете го гледа својот омилен цртан филм на таблет и користите време да завршите некоја домашна обврска, неговото немирно прсте веќе отворило нова содржина – на пример, како Спајдермен ја затруднува Елса од „Фрозен“. Родителите постојано пријавуваат видеа кои се сместени во категорија содржини за деца, но се чини бадијала. Некој е поупорен од нив.

Згрозува сум и запрепастена. Јас како мајка на мало дете, дерман немам. Керка ми почна да гледа „Маша и Медо“, а малку подоцна „Пчеличката Маја“. Во почетокот гледавме заедно, а потоа ја остававме и самата да гледа, сепак се безбедни цртани филмови. Детето почна чудно да се однесува, да не лиже и да зборува за Спајдермен, па помислив дека донела нешто од градинка, но случајно забележав дека среде „нормалните“ цртани филмови на „Јутјуб“, сами се пуштаат т.н. пародии. Тоа се одвратни клипови во кои возрасни луѓе се маскирани во Елза, Бетмен, Спајдермен, Џокер од „Бетмен“. Спајдермен ја породува трудната Елза, која ја раѓа главата на Џокер. Не само што се одвратни, немаат никаква поента, не се реклами, не пропагираат ништо и, секако, не се ни смешни. Има и такви анимирани филмови, а секој ден се појавуваат нови: „Прасето Пепа“, „Маша и Медо“ – многу тешко се распознаваат од вистинските. Обично, музиката во овие цртани е поагресивна, често зборуваат пискливо или плачат, но не мора да е така. Истражував како да ги блокирам и видов дека проблемот е глобален, многу родители се жалат и иако пријавуваат, „Јутјуб“ не ги санкционира

доволно брзо и ефикасно. Исто така, се појавуваат и на „Јутјуб кидс“, канал кој не е достапен во Македонија, но е замислен како канал кој ќе нуди поголема заштита на децата од несоодветни содржини. Бидејќи е невозможно да ја заштитам онлајн, цртаните кои смее да ги гледа, ги симнувам од „Јутјуб“ и ги гледа офлајн – вели Катерина, мајка на тригодишно девојче.

„СИНИОТ КИТ“ ДОПЛИВА ОД РУСИЈА ДО БАЛКАНОТ

Филип Будејкин, дваесет и едногодишен Русин, ја создал играта за, како што вели, слабац, со цел тие да си го одземат животот и да им го остават општеството на посилените. Откако го создал чудовиштето со убаво име „Синиот кит“, го пуштил таму каде што најдолго може да плива – на интернет. Мобилните телефони ја проширија играта. Таа се шири преку апликацијата „Ватсап“. Деца добиле порака, не да се вклучат на играта, туку пораки со цел да им се влее страв. Им се даваат упатства како да се вклучат во таа игра, се даваат наредби, како, на пример, детето да се разбуди во 4 наутро, да гледа хорор-филмови, да си вреже облик на кит на рацете и да направи фотодоказ од истото за да покаже дека наредбата е спроведена. Сето тоа оди кон главната наредба – да се изврши самоубиство. Руските власти не ја сфаќале сериозно опасноста од играта сè додека бројката на самоубиства на тинејџерите не се зголемила. Сега креаторот Будејкин се наоѓа во затвор под обвинение дека наговорил 16 малолетни девојки на самоубиство преку играта што ја создал. Дваесет и едногодишниот Русин, кој ја призна вината за злосторствата со кои го товарат, вели дека неговите жртви се „биолошки отпад“, дека „биле среќни што ќе умрат“ и дека на овој начин едноставно „го чисти општеството од отпадот“.

Не грижете се, сè ќе сфатите. Умираа среќни. Јас им го давав она што им требаше во реалниот живот – топлина, разбирање и поврзаност – ѝ кажал Русинот на полицијата.

Тој негира дека се убиле стотина млади поради неговата игра. Според неговите тврдeња, станува збор за 16, додека уште 28 биле подготвени да си го одземат животот.

Постојат луѓе и биолошки отпад. Оние што не претставуваат никаква вредност за општеството. Оние кои правеле или ќе прават само штета. Јас го чистев нашето општество од таквите. Пет години смислував како. Беше важно да се прави разлика меѓу нормалните луѓе и човечкиот отпад. Играта почна. Им давав задачи, ми зборуваа за себе, а потоа преку „Скајп“ зборувавме за да дознаат повеќе за нивниот живот. Неочекувано, мојата идеја стана тренд – ѝ се фалел младиот Русин на полицијата.

Играта „Синиот кит“, всушност, е заснована врз перење на мозокот на психолошки лабилни тинејџери. Во период од 50 дена тие се убедуваат да извршуваат различни „задачи“, на почетокот нешто помалку опасни, како гледање хорор-филмови, буење доцна во ноќта, а потоа многу поопасни, како самоповредување. На крајот од нив се бара да се убијат.

Родители на деца што извршиле самоубиства зборуваат за она што се случувало. Мајка раскажува како сè почнало кога минатата година нејзината ќерка почнала да црта китови и пеперутки

по сидовите. Таа сега во црнина и низ солзи зборува за своето чедо.

Татко посочува како неговиот син се фрлил од 12. кат. Расплакана мајка се присетува кога свонела на мобилниот телефон на нејзината ќерка.

Велам, ало ќерко, но од таму ми одговара студен глас – овде брзата помош, вашата ќерка е мртва.

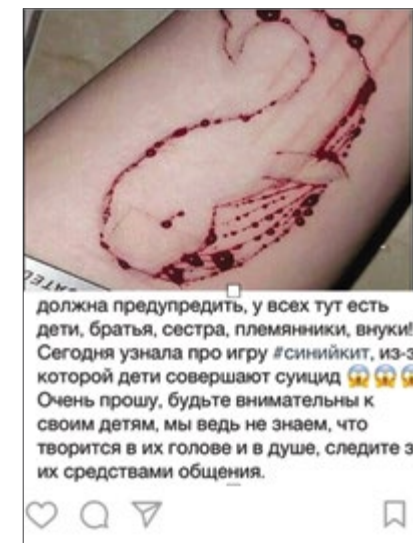
Мајка решила да ја игра играта која ја однела нејзината ќерка во смрт. Вели, за самоубиство не се спомнуваше, таму пишуваше дека сите ќе умреме, дека секаде треба да цртаме китови и да гледаме некои видеа.

Русите го уапсија креаторот на опасниот кит. Но, доцна. Тој веќе запловил надвор од границите на Русија – доплива и до Балканот. Во Србија постоеше опасност китот да ја земе првата жртва. Младо момче беше искрвавено во обид да си „изгавира“ кит со нож на рацете. Родителите го спасиле во последен момент. Во Македонија, за среќа, сè уште нема дете што успеало со китот да доплива до кобниот крај. Но, време е да се преземе нешто против покемоните, китовите, бремените Елси...

ДЕЦАТА ПРЕПУШТЕНИ САМИ НА СЕБЕ

Од Агенцијата за електронски комуникации велат дека во справувањето со ваквиот проблем клучна игра може да одигра едукацијата за самите мобилни апликации, како и навремено забележување на сомнителните содржини. Но, како да се забележат тие сомнителни содржини?!

Социолозите во земјата сметаат дека е потребен тим што ќе се справи со ова. Поединци, велат тие, се немоќни да се справат со ваков глобален проблем.

Сметаат дека има доста познавачи на работите, стручен кадар, кој треба да се собере во еден тим, едно тело кое ќе ги следи состојбите.

Дел од проблемот што вакви игри земаат таков замав, според социолозите, е темпото на живот, поради кое родителите немаат доволно време да се посветат на своите деца. А децата имаат љубопитен ум кој не може да остане имун на ваквите апликации.

Родителите се дома по 17 часот. Дотогаш децата се препуштени на себе. Поради тоа, родителите се попустливи кон сопствените деца и немаат цврста контрола над нив. Ова прашање како општество го немаме доволно отворено, а е многу битно и итно. Имаме стручни лица кои треба да направат соодветна стратегија во врска со ова – коментираат социолозите.

Комуникологот Бојан Кордалов во една пригода зборува за опасноста од ваквите „китови“ кои брзо пливаат и се шират низ целиот свет. Вели Македонија не е како засебен пазар директна цел, се работи за помал пазар, но станува дел од поголемите или глобалните движења.

Статистиката вели дека секој ден сè поголем број видеоматеријал се закачува, на пример, на „Јутјуб“. Одамна човечкиот фактор не може да биде пресуден и да процени што е добро, а што не, што може да помине на социјалните мрежи низ тие филтри, а што не. Затоа се активираат оние алгоритми кои се усовршуваат постојано да препознаваат, но и можноста да се пријави за да се разгледа доколку тие алгоритми нешто пропуштиле. Но, како што во реалноста, и покрај постојана борба против криминалот, криминал се случува, така и на интернет таа борба против ваквите апликации постојано трае – вели Кордалов.

ДАНИЕЛА МИТЕВСКА И АНА ВИШИНОВА СЕ ОВОГОДИШНИТЕ ДОБИТНИЧКИ НА ПРОЕКТ НА ГОДИНАТА ШТО ГО ДОДЕЛУВА МК ИКОМ

„ВИКИ-КЛУБОТ“ ВО МУЗЕЈОТ НА МАКЕДОНСКАТА БОРБА ЈА РАЗВИВА ЛЈУБОВТА КОН МУЗЕЈСКАТА ДЕЈНОСТ

Даниела Митевска и Ана Вишинова годинава ја добија наградата Проект на годината за проектот „Вики-клуб“ во Музејот на македонската борба. Наградата ја доделува Македонскиот национален комитет на Меѓународниот совет на музеите за проекти и активности во доменот на истражувањето, презентацијата и популаризацијата на културното и природното наследство, а по повод 18 мај – Меѓународниот ден на музеите. Во реализацијата на овој проект, кој се одвива во Музејот на македонската борба, помогнале и Снежана Штрковска, претседателка на Здружението за умножување слободни содржини ГЛАМ од Скопје, и м-р Матилда Бајкова, која е образовна координаторка на овој проект.

Разговараше | **Александра М. Бундалевска**
Фото | **Александар Ивановски**

■ Може ли да ни кажете нешто повеќе за проектот? Кому му е наменет?

ВИШИНОВА: Сакам да им се заблагодарам на нашите колеги, музејски работници што ни ја дадоа довербата за оваа награда, но посебно ми е драго што овој проект е едукативен проект во НУ Музеј на македонската борба Скопје. Идејата за овој проект почна со пријателско пиење кафе со Снежана Штрковска, претседателка на Здружението за умножување слободни содржини ГЛАМ од Скопје. Идејата да се формира првиот „Вики-клуб“ во Музејот на македонската борба изгледаше многу интересна затоа што е еден поинаков инвентивен пристап на музејската едукација. Како што секој почеток не е лесен, така и ние се соочивме со моментот како да го направиме овој клуб атрактивен за децата. Во овој домен многу ни помогна нашата пријателка и соработничка м-р Матилда Бајкова, која е образовна координаторка на овој проект. Уште на почетокот со формирањето на „Вики-клубот“ разговаравме за многу идеи што би можеле да ги реализираме. Со несебична поддршка од нашиот директорот и, се разбира, од колегите, почнавме чекор по чекор да го реализираме овој проект, прво да овозможиме технички услови, а потоа реализација на едукативниот дел на проектот.

Членството во „Вики-клубот“ е бесплатно и слободно за сите заинтересирани, без разлика на годините. Заинтересираните стануваат членови на „Вики-клубот“, каде што се одвива нивната обука за тоа како да се вклучат и како да пишуваат статии на „Википедија“

■ Овој „Вики-клуб“ е прв во Македонија и на Балканот. Кој сè може да членува во него?

МИТЕВСКА: Членството во „Вики-клубот“ е бесплатно и слободно за сите заинтересирани, без разлика на годините. Заинтересираните стануваат членови на „Вики-клубот“, каде што се одвива и нивната обука за тоа како да се вклучат и како да пишуваат статии на „Википедија“. Проектот е со награден карактер, а членовите на „Вики-клубот“ се наградуваат во различни категории: награда за најдобра статија, награда за најголем број придонеси, награда според број на напишани статии, награда за најдобриот во сите спомнати критериуми. Наградите се од симболичен карактер (бецови, маици, нотеси, сертификат и сл.). Кога го формираме клубот, наша главна целна група беа учениците од основните и од средните училишта со цел самиот музеј да стане подостапен за нив и да стане место каде што тие ќе ја развиваат својата свест и талент, но, пред сè, место каде што ќе соработуваат, комуницираат и споделуваат. Со текот на времето едукативниот проект „Вики-клуб“ предизвика интерес не само кај децата, туку и кај возрасните, кај поединци, но и кај различни граѓански здруженија и организации. Го потенцираме интересот на членовите на Здружението на пензионери-интелектуалци Македонија, со кое соработува нашиот музеј.

■ Дали меѓу овие членови гледате свои наследници во музејската работа или, пак, некои идни новинари?

ВИШИНОВА: Не очекував дека Музејот со „Вики-клубот“, покрај домашните и училишните обврски, ќе стане место каде што заинтересираните деца, членови на клубот, секоја среда од 15 до 18 часот, следејќи го својот интерес, без нималку задршка се нурнуваат во океанот на глобалната википедија и си вадат каменчиња што ги уредуваат, приредуваат и ги објавуваат на „Википедија“ на македонски јазик. На тој начин тие стануваат дел од семејството

википедијанци, а нашата википедија на македонски јазик од октомври 2016 година е побогата за многу статии. Музејот широко ги отвора вратите за овие деца што вредно работат и соработуваат меѓусебно. Децата сами создаваат статии на различни теми, сопствени резултати, со што се подобрува самодвербата за нивната вредност. Тие учат и стекнуваат драгоцените вештини и за правилна употреба на македонскиот јазик, новинарско изразување и пишување од неутрална позиција, ги збогатуваат своите сознанија со интересни информации од историјата.

■ Кои се придобивките од формирањето на „Вики-клубот“ во Македонија?

МИТЕВСКА: Членовите во клубот учат за заедништво и стекнуваат вештини за тимска работа, како се работи во група, како се соработува. Преку „Вики-клубот“ се стекнуваат со знаења и способности за толеранција, како да се почитува туѓото мислење и да се претпостави дека другите имаат добри намери. Ваквиот пристап во воспитно-образовниот процес овозможува внесување лични способности, разни искуства, ставови, вештини, знаења, интереси, стилови на учење и други способности на детето. Ова е некој вид материјален исход за децата да покажат и кажат: „Видете што направив јас!“

■ Колку членови брои клубот?

ВИШИНОВА: Во моментот клубот брои вкупно 67 члена, а членувањето е бесплатно. Од големо значење е заложбата на Бајкова, која овозможува „Вики-клубот“ да биде атрактивен не само меѓу учениците, туку и меѓу нивните наставници, но и натаму да буди интерес за нови членови.

■ Колку нови статии на македонски се создадени?

МИТЕВСКА: Од 19 октомври 2016 година, кога „Вики-клубот“ почна да работи, досега, младите википедијанци на теми по свој избор и теми од организирани тематски работилници создадоа пове-

ќе од 150 нови статии на „Википедија“ на македонски јазик, а дополнително и проширија повеќе од 260 постојни статии.

■ Кои се темите за кои најмногу се интересираат да пишуваат членовите на „Вики-клубот“?

ВИШИНОВА: Темите се слободни, но во соработка со Музејот на македонската борба се организираат повеќе тематски работилници наречени „едитатон“ (edit a thon), односно уредувачки маратон на кој главна тема е историјата на македонскиот народ. На овие работилници, членовите на „Вики-клубот“ создаваат нови статии под менторство на нас едукаторите, историчари од Музејот на кои им овозможуваме користење текстови од стручна литература за дадената тема, под надзор на Штрковска и на Бајкова. На првата работилница тема беше општина Карпош. На 7 март во Порта Македонија работно се одбележи Меѓународниот ден на жената и беа организирани три едукативни работилници со соработници од неколку скопски училишта. Една од трите работилници беше вториот уредувачки маратон на членовите на „Вики-клубот“ на Музејот на македонската борба. Преку проектот и работилница „Жената борец за слобода и македонска државност“ младите википедијанци изработија 11 нови статии и надолнуваа постојни статии за македонските жени-револуционерки на „Википедија“ на македонски јазик. На работилницата учествуваа учениците од ООУ „Аврам Писевски“ од с. Бардовци, ООУ „Јан Амос Коменски“, ПОУ „Иднина“ и ООУ „Вера Циривири-Трена“. Во мај во Музејот на македонската борба се одржа уредувачки маратон со членовите на „Вики-клубот“ на тема „Балканските војни“. На маратонот, кој почна во 12 часот и траеше речиси три часа, беа создадени пет нови статии за теми поврзани со Балканските војни.

■ Кои се вашите идни планови? Како ќе продолжи да се развива „Вики-клубот“ во Македонија?

МИТЕВСКА: Проектот е континуиран и ќе продолжи да работи сè додека постои интерес за членство во клубот. Во иднина се планира проширување на целните групи, вклучување студенти, пензионери, деца со посебни потреби, социјалноранливи категории, останувајќи на генералната определба на Музејот за политика на отворени врати кон сите заинтересирани. ■

АКТЕРИТЕ ЗА ПРЕДИЗВИЦИТЕ И ЗА ИСКУСТВАТА ОД МАГИОНИЧАРСКО-ИЛУЗИОНИСТИЧКОТО ШОУ

ПРЕТСТАВАТА „МАЧОРОТ ВО ЧИЗМИ“ Е ЗАБАВНА КАКО ЗА ПУБЛИКАТА, ТАКА И ЗА НАС, АКТЕРИТЕ

Бајката од Шарл Перо „Мачорот во чизми“ во режија на Игор Ивковиќ и драматизација на Горјан Милошевски веќе два месеца се игра на сцената на Театарот за деца и младинци. Во претставата играат осум актери од театарот и со нив разговараме за предизвиците, подготовката, искуствата од оваа претстава.

Разговараа | Невена Појковска

Претставата „Мачорот во чизми“ е замислена да биде своевидно магионичарско-илузионистичко шоу. Колку за вас како актери беше предизвик да се учествува во таков проект?

■ Кога ќе се вратам на соработката со прекрасната внатрешна екипа и соработниците од надвор, меѓу кои и Гого Реквиер, предизвикот за учество во овој проект сам по себе наметна да дадеш сè од себе - ни рече Винета Дамческа-Мојаноска.

За Мики Анчевски секоја нова претстава е и нов предизвик на некој начин.

■ Секако дека е огромен предизвик да се работи нешто што никогаш не си го правел, како што се магионичарски трикови. Мислам дека за секој еден од нас што бевме дел од „Мачорот во чизми“, магијата, исто така, беше возбудлив дел од процесот. Од читачките проби, кога како деца гледавме дел од магија-

та што ни ја правеше, па сè до оној момент кога дојдовме до увежбување на сите трикови. Вештината, одвлекување на вниманието, глума... Сето тоа го има и кога правиш магионичарски трик. И сега кога веќе редовно ја играме претставата, пред изведба на секој трик, ме фака трема. Зашто, сепак, не сум илузионист. Но, од оваа гледна точка веќе повозбудливи ми се фаците и изразите на децата, особено возрасните, и нивните реакции на магијата што ја правиме во претставата. Сега кога веќе знаеме кој е текот/финтата и која е тајната на секоја од нив - вели Мики Анчевски.

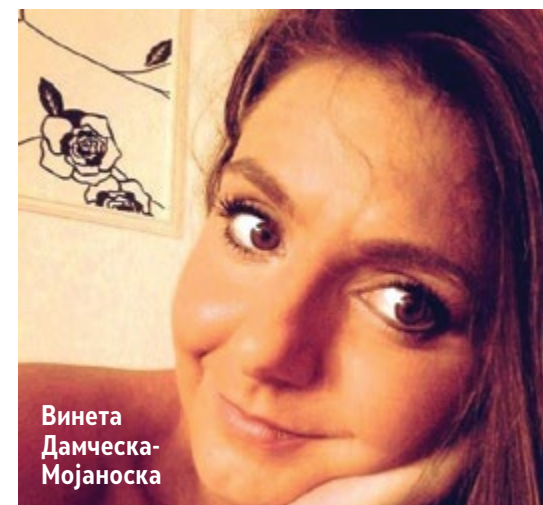
Ана Левајковиќ е актерка со 20-годишно искуство на сцената на Театарот за деца и младинци.

Мики Анчевски

Емра Куртишова

Винета Дамческа-Мојаноска

■ За мене беше вистински предизвик да се обидам во претстава исполнета со магионичарско-илузионистички трикови. Многу професионално, искрено, несебично и со огромна желба магионичарот Гого Реквиер ни ги пренесе неговите магични трикови а јас со огромна жар успеав да ги вметнам во ликот на кенгурот Џексон. Кога се работи детска претстава, многу е значајно и важно да верувате во производот/ликот што ќе го пласирате на сцена затоа што децата ќе ве познаат во искреноста и во едноставноста - вели Ана.

■ Во повеќе сцени од претставата се вметнати неколку магионичарски трикови кои се во функција на приказната и, секако, да се научи нешто ново за секој актер не е само

предизвик, туку и доградба на своите потенцијали, смета Ненад Митевски.

Велат дека целиот проект бил многу забавен и претставувал голем предизвик.

■ Со оглед на тоа дека досега кај нас не се случил ваков тип театар, предизвикот беше огромен. Соработката со Гого, откривањето одредени илузии создаде убава атмосфера низ целиот процес. Интересно е тоа што секој од нас е горд на себе кога ќе ги слушне и види реакциите на децата по изведената илузија, најчесто то прашање е - како го направиме тоа? Се надевам, токму тоа беше и целта на режисерот. Ако е така, тогаш мисијата е успешна - вели Емра Куртишова.

■ Целиот проект и процес беше многу забавен. За мене

беше голем предизвик да се работи ваков тип претстава. Научивме многу нови и интересни работи. А најважното е што публиката по претставата си оди насмеана, одушевена и љубопитна за многу трикови, раскажува Марија Горѓијовска.

Драматизацијата е многу поразлична од старата бајка. Беше ли тоа некаков проблем за децата да ја прифатат? Какво е вашето искуство од досега одиграните претстави? Обично децата се држат до една матрица, па дали имаше некакви реакции од публиката?

■ Од досегашното искуство во работа со деца и овој театар се покажало дека, иако можеби имате поинаква драматизацијана, пораката што ја испраќате, претстава која е поинаку поставена од можеби некаков оригинал, бегате од некакви рамки или стереотипи, доколку знаете добро што правите, го правите со љубов, внимание, вложуваат голем труд, работи добра екипа (не само глумци, туку и техника/светло, звук, костимографија, сценографија и сл.) и доколку, на крајот, имате режисер кој многу добро знае да ја истурка својата идеја и порака, иако малку поинаква, и знае да биде вистински водач, тогаш немате утка со конечниот производ. Публиката секогаш ќе биде задоволна, насмеана и ќе има топли препораки зашто претставата им се допаднала и ќе дојдат и ќе ја гледаат пак, и пак, и пак, и пак. Како што

е впрочем и со „Мачорот во чизми“ - вели Мики.

■ Гледано од оваа страна на сцената, децата активно ја следат претставата, уживаат, се одушевуваат, се смеат и учествуваат бидејќи се искрени и љубопитни. Режисерот Игор Ивковиќ направи добра поврзаност вклопувајќи го актерскиот дел со магиони-чарските трикови и одлична поделба на актерскиот тим. Претставата е колективна игра, па така ние, осум актери во претставата „Мачорот во чизми“, на сцената успеавме да ги внесеме децата во нашиот магичен свет исполнет со фантазии, љубов, трикови и смеа - вели Ана.

Секој лик е приказна за себе, но се чини дека улогата на волшебните чизми и на Мачорот Макс се највпечатливи... Беше ли тешко да се создадат ликовите?

■ Не беше тешко, беше предизвик. Секој од нас имаше одврзани раце, и така работевме

низ целиот процес. Таквото функционирање секогаш вродува со плод. Досега секоја изведба на оваа претстава е пред полна сала, па тоа ни е поттик за надоградување на ликовите. Претставата е забавна како за публиката, така и за нас, актерите - вели Емра, која ја толкува улогата на една од волшебните чизми.

Мартин Јордановски е Мачорот. Тој вели дека „кога си го знаеш занаетот, ликовите се создаваат прилично лесно. Секогаш бараат многу работа, но важно е да знаеш дека одиш на прав пат“.

■ Како и во секој процес, така и овде, во создавањето на овие ликови (чизмите-волшебнички) имавме доста работа. Прво моравме да истражуваме, анализираме и доста трпеливо да работиме. Покрај актерскиот дел, имавме многу технички работи кои мораше добро да ги совладаме, за, на крајот, сè да биде изиграно

со леснотија, едноставно и забавно - вели едната од чизмите-волшебнички, Марија.

Колку за реализација на ликовите имавте и ваша, актерска слобода? Внесовте ли нешто свое? Имаше ли некоја сугестија од ваша страна?

■ Слободата ни беше загарантирана во секоја смисла... Од тоа што сме ние, не можеме да избегнеме (како актер), но да го извадат другото во тебе, потребна е и режисерска помош, помош од колегите, твоја волја и, пред сè, докажување дека можеш и повеќе - вели Винета.

Според Ненад „Игор е режисер кој дава целосна слобода на актерите во формирањето на ликовите“.

■ Предлози и сугестии имаше и, според мене, секој успеа да остави свој печат во претставата. Тоа е тоа што ја прави претставата целосна и добра, а публиката среќна, насмеана и задоволна - вели тој. ■

БИ БИ КИНГ:

КАКО БЕРАЧОТ НА ПАМУК СТАНА КРАЛ НА БЛУЗОТ

Имам болка во срцето,
имам блуз.
Што и да имаш, блузот е
секогаш тука.

Џон Ли Хукер

Пишува | Соџир Косиџов

Во делтата на Мисисипи, Луизијана, САД, отсекогаш се произведувале три работи: памук, сиромаштија за тие што го береле и блуз. Кој било крај на планетата да го погледнеме, јужњаци се секаде исти. Без разлика дали зборуваме за Севилја, Гевгелија, за Ромите, Бразилците или за Луизијана, гледаме луѓе што го сакаат животот повеќе од кои било материјални добра. Тие место да трупаат богатство, препуштени се на моментите на уживање во животот: љубов, страст и музика. И ако југот не го гледаме како страна на светот, туку како начин на живот,

може да се каже дека Би Би Кинг беше крал на сите јужњаци. Инаку, блузот е бајка. Лесна за слушање, тешка за опишување. Блузот е болка, борба за опстанок, но и радост. Потврда на апсолутната елегантија на скршениот свет во кој радоста и поразот одат еден до друг - рамо до рамо. Таа бајка Би Би Кинг ја раскажуваше со неговиот прв јазик - музиката, ритмот, хармонијата, мелодијата и, секако, со гитарскиот риф. Тој беше вистинскиот. Да го наречеме шоумен, само изведувач или забавувач, е навреда, голема навреда за него. Тој е навистина крал - другите се само добри или имитација. Никој како него, господски и мајсторски, не го пишуваше и ширеше евангелието на блузот. Затоа не е чудо што половина век неговото име е синоним за таа автохтона музика на САД, исто како што Армстронг е за џезот, Елвис за рокенролот или Битлси за поп и бит-музиката. Тој го изведе блузот од анонимноста и потценетоста на американската провинција и го постави и прослави на јавната светска музичка сцена. Како мејнстрим музика. Начи-

збуруваше за блузот пред појавата на Кинг беше потценувачки. Амбасадорот на блузот го промени тоа засекогаш. Никој не беше поквалификуван за таа мисија. Затоа е најславен и највлијателен блуз-гитарист и композитор на дезитер на денешницата. Најпочитуван и најважен блуз-пејач што го воведо блузот како мејнстрим правец во музиката, кој соработуваше со џез-великаните како Оскар Питерсон, Кени Барел, Крусајдерси, а изврши големо влијание врз рок и соул уметниците Ерик Клептон, Питер Грин, Стиви Винвуд, Џо Кокер, Бо Дидли и други. Го препознаваме по длабокиот мек глас и неповторливиот гитарски звук, но и многу посебен риф. Беше и остана нераскинливо поврзан со неговата црна гитара „гипсон“, од него наречена Лусил (Заедно сме многу години, таа сака млади момчиња, но заглави со мене, велеше за својата Лусил).

Роден е како Рајли Би Кинг, на 16 септември 1925 година, на плантажа за памук, меѓу Ита Бен и Индијанола, кај делтата на Мисисипи, во Луизијана. Животот не бил нежен кон него. Кога имал четири години, неговите родители се развеле и тој останал со мајка му во ридиштата над Мисисипи. Кога имал девет години, останува без мајка, па продолжил да живее со неговиот татко, како берач на памук на плантажите во Индијанола, каде што заработувал по 22 долари неделно. Во 30-тите и 40-тите години од 20 век, блузот се сметал за ѓаволска работа, па единствена општественоприфатлива музика со која можел да се занимава бил госпелот, во хорот на баптистичката црква „Свети Јован“. На грамофон кај неговата тетка Џемима, секој ден ги слушал тогаш популарните Роберт Џонсон, Блајд Вилијам Џеферсон и Сони Бој Вилијамсон. Одлучува да зајми пари и да купи гитара, и првата песна што ја научил и свирел била „Моја драга Клементина“. Набргу се одважил и почнал да свири и да пее на улиците во Индијанола. Најчесто пеел и свирел госпел, но и блуз, и така почнува големата љубов меѓу него и блузот. Подоцна кога ќе стане славен ќе изјави дека тогаш свирел сè што слушателите ќе побарале од него. Некои му барале госпел, а други блуз. Едни му плаќале, други го честеле со пиво. Додава дека неговиот татко берел памук и тој исто така. За неговите деца сакал да направи нешто повеќе. Ја покажал својата гитара Лусил и рекол дека таа била неговиот излез од

ВКУСЕТЕ ЈА УБАВИНАТА НА ОВОЈ

ГРАДЕЖЕН СПЕЦИЈАЛИТЕТ

НА СТРАНА А ВО ЦЕНТАР

СТАНБЕНО - ДЕЛОВЕН ОБЈЕКТ

ПОРТА ПРОЛЕТ - ШТИП -

890e / м2

НАРАЧАЈ ГО ТВОЕТО ПАРЧЕ ЛУКСУЗ НА: 070 269 213, 070 233 060

Блузот е најчудната музика што некогаш сум ја слушнал.

В.К. Хенди

немаштијата. Учествува во Втората светска војна, но бргу е вратен во САД бидејќи знаел да вози трактор, а во САД трактористите биле потребни за развој на земјоделството и прехранбената индустрија. Кога завршила војната, младиот блузер одлучил конечно да си ја побара среќата и своето место под сонцето. Како и секој музичар и него го привлекувала светлоста на големите градови. За него најголем град во тоа време бил Мемфис. Во 1947 година тој дошол во Мемфис, се сместил кај својот роднина, познатиот блузер Букер Бук Вајд. Најпрвин се трудел да ја совлада неговата слајд техника на свирење гитара. Но, со текот на времето развива сопствен стил на свирење блуз-гитара. Тоа е вибратор, кој се изведува со показалецот на вратот на гитарата, со движење на зглобот на раката. Неговиот единствен стил на свирење гитара со тресење на жиците (вибратор на левата рака, нагоре-надолу), подоцна беше наречено „пеперутка“ и беше најкарактеристично за неговиот блуз, но и за раната рок-музика. Кога дошол во Мемфис го побарал својот идол Сони Бој Вилијамсон, кој имал своја радиоemisija, на кого му ја отсвирел нумерата „Блуз во мугрите“. Сони Бој бил одушевен од интерпретацијата на Кинг, му овозможил да настапи на радио и му дал нокен ангажман во 16. улица со хонорар од 12 долари на нок

„The Thrill is gone“, која стана негов заштитен знак; во 80-тите водеше шоу во „Карнеги хол“; во 90-тите години снимаше заедно со Клептон, Питер Грин и групата „Ју-ту“; На Патеката на славните во Холивуд има своја ѕвезда; и од претседателот на САД е одликуван со Медал на слободата.

Титулата крал на блузот му ја дадоа светски познатите гитаристи Ерик Клептон, Бади Гај, Кит Ричардс, Џими Хендрикс, на кои им беше ментор. Но, на почетокот воопшто не му беше лесно да биде црномурен блузер во белата Америка. Од црната Америка која го сакала блузот не можело доволно да се заработи ниту за гол живот, а белата Америка во тоа време беше пребрилива, па дури и скептична кон лириката на берачите на памук. Но, не се вели залудно дека покрај талент и среќа, за успех е потребно да имате вистинска личност во право време. За Би Би Кинг тоа беше Френк Синатра. Нескромниот Френки Бој, Кинг го сметаше за крал на блузот и му овозможи да настапува во голем број клубови во Вегас. Би Би го искористи тоа, се вивна во височините на блузот и стана негов крал. Друга шанса му дадоа и британските рокери. Иако од почетокот беше дистанциран од новиот правец рокенрол, инкорпорираше стилски детали во својата музика од раните рокери, како што се Литл Ричард и Фатс Домино. Покрај тоа, тој свиреше и на комеморативната приредба за Мартин Лутер Кинг, заедно со рок-револуционерот Џими Хендрикс. Во 6-тите години англискиот рок апсорбираше многубројни блуз стандарди и од овој spoj се родени ѕвездите Џеф Бек, Џими Пејџ, Ерик Клептон, кои се колнеа во блуз-легендата Би Би Кинг, за кој велеа дека е нивни инспиратор и ментор. Сето тоа го зголеми интересирањето на светската јавност за блуз и во наредните децении Би Би настапуваше на сите светски меридијани, со сите најголеми музички ѕвезди. По смртта на Џон Ли Хукер Хаулин Вулф, му остана титулата на единствен жив носител на духот на делтата на Мисисипи – колвката на блузот. Ја заслужи со голем број хитови, како што се: „You Know I Love You“, „Woke Up This Morning“, „Please Love me“, „You Upset me baby“, „Sweet little Angel“, „When Love Comes to Town“, и многу други.

Од страна на читателите, критичарите и медиумите „Guitar Player“ повеќе години по ред е прогласуван за најдо-

бар блуз-гитарист на светот, надминувајќи ги на таа листа и великаните на цез-гитарата како што се Чет Еткинс, Ал ди Меола, Џеф Бек и Бади Гај, а на ранг-листата на „Ролингстоунс“ за најдобри гитаристи на сите времиња е рангиран на високото трето место, веднаш зад Џими Хендрикс и Двејн Олман. Има добиено 15 награди „Греми“. Во 1987 година е примен во Рокенрол-куката на славните, а во 2014 година и во Куката на славните R&B музичари. Судбината сакаше Кинг да ги надживее сите свои идоли и колеги: од Патон, Џонсон, Вотерс, преку Вулф и Рид, до Ли Хукер, и со свои очи виде како музиката родена на полињата памук достигнува до незамисливи висини на почит. Кога излегуваше на сцената, го дочекуваа со овации. А кралот како крал, целиот живот најмногу од сè сакал коцка, жени, храна и блуз. Затоа и избрал да живее и да умре во Лас Вегас, градот на пороците, забавата, среќата и тагата. Инаку, познат вегетаријанец е и некогаш ниту пиел алкохол ниту пушел цигари. Беше сопственик на блуз-клубови во Мемфис, Лос Анџелес и во Њујорк, а поседуваа и пилотска дозвола и управуваше со воздухоплов. Се женеше двапати, во 1946 со Марта Ли Дентон и во 1958 година со Су Керол

Хал. Има 15 деца и повеќе од 50 внуци. Често велеше дека во 15 пригоди исто толку жени му рекле, тие или Лусил, а тој секогаш ја избирал Лусил и никогаш не се покајал.

Познат е по тоа што не сакал во исто време да пее и да свири, па така развил техника меѓу него и гитарата Лусил, наречена „call and response“, која се состоела во тоа што прво ќе отсвири неколку тактови, па потоа со препознатлив длабок глас ќе отпее неколку стихови. Во една пригода објаснил како ја создава својата музика: „Кога пеам, свирам во главата. Оној момент кога ќе престанам да пеам во реалноста, пеам свирејќи ја песната на Лусил. Инаку, му беше потребен само еден вибрирачки тон на гитарата Лусил за да разнежни кое било срце. По него блузот се препознаваше и многу подалеку од блуз заедницата. Неговиот блуз беше музика која ги спојува радоста и тагата, љубовта и страста, црните и белите, Американците и Европејците. Беше виртуоз и модерен блуз минималист, на кој му беа потребни само пет-шест тонови од блуз скалата и неговата гитара Лусил и да создава блуз уметност, прифатена и запаметена засекогаш. Неговиот начин на

свирење е фасцинантен и неповторлив. Свиреше лежерно и отпуштено. Неговата музика беше јака и моќна музика, која луѓето ги одместуваше од своето тежиште. Неговиот блуз-риф на гитарата беше единствен, оригинален и неповторлив. Тој го чувствуваше блузот подобро и појако од кој било друг на светот. Би Би Кинг беше вистински уметник, кој господареше со секој дел од тоа што го работеше. Најверојатно има и поголеми магионичари на гитара од него. Но, доколку се организираше натпревар, што може да се направи само со една нота, Би Би сигурно би победил. Тоа е и суштината и главната есенција на неговиот музички и свиречки дар. Всушност, чујте ги „How Blue Can You Get“ и „The Thrill is Gone“ и сè ќе ви биде јасно. До последен здив, во 90-тата година од животот гледаше филмови, читаше книги и свиреше гитара. Беше и остана човек кој не само што свиреше блуз, туку и живееше блуз. Со своето умевање и шарм ги обележи и 20 и 21 век, како врвен блуз-уметник. Многу од нас, љубителите на блузот, можеме само да замислиме како само звучи тој неверојатен блуз кога конечно на иста бина се најдоа Мади Вотерс, Џон Ли Хукер и Би Би Кинг. ■

СЕРВИС „ЏЕРСИ“
ЛИДЕР ВО СВОЈАТА ДЕЈНОСТ

- Репарирање и одржување камиони со употреба на специјализиран алат;
- 12-метарска рамка за исправање шасии, единствена на Балканот;
- Хитер машина за загревање шасии без оштетување;
- 17-метарска комора наменета за бојадисување;
- Компјутерско штелување геометрија на предна и на задна оска на камиони и на комбиња.

ЏЕРСИ
ЛИМАРСКО ЛАКЕРСКИ СЕРВИС ЗА КАМИОНИ

ТЕЛ. 02/2464-564
e-mail: jersy@jersy.com.mk

ЈАКУБ ОД ПОЛСКА Е ЈАКУБ ОД БЕРОВО

Јакуб Муњко е танчар во „Скопје танцов театар“, своето образование го завршил во Скопје танцова академија. Пет години веќе живее и работи овде. За македонскиот народ вели дека е најспонтаниот народ што некогаш го има сретнато. Ги сака македонската музика, храна, а за Охрид вели дека е единствениот град во кој имал можност да види како планината и езерото се прегрнуваат. Зборува македонски јазик, а за „Република“ открива дека неговите идни планови се да остане да живее овде бидејќи, како што вели, овде веќе има свој дом

Пишува | Кристијана Николова - Кузмановски

■ Кога првпат дојдовте во Македонија?

ЈАКУБ: Првпат во Македонија дојдов во февруари 2012 година. Танцот беше причината поради која дојдов во оваа земја. Од малечок танцувам, иако прво почнав да студирам нешто што воопшто не е поврзано со танцот, сепак кога нешто сакаш толку многу, на крај ја остваруваш и својата цел.

Почнав да студирам бугарска филологија и преку студентска размена отидов во Пловдив, таму, пак, се сретнав со танцот, почнав да играм. Кога се вратив во Полска, всушност преку сплет на околности деканот од мојот факултет дозна дека сум танчар, па преку контакти со ЕСРА овде се случи да дојдам и да продолжам со мојата прва љубов, танцот и, секако, да го работам и учам тоа што го сакам. Планираните неколку месеци, сега се веќе пет години живот овде.

■ Доаѓате од земја со поинаква традиција и култура од Македонија, беше ли тешко да се навикнете на начинот на живот овде?

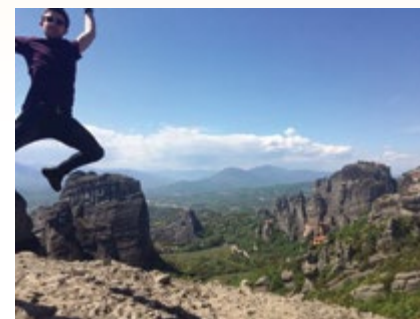
ЈАКУБ: Овде не е тешко да се навикнеш на нов начин на живот. Мене единствено нешто што и денес ми е тешко да го прифатам е тоа што овде луѓето прават сè пет до 12. Кај нас точноста е многу важна. Ние правиме план како ќе се одвива еден цел ден. Додека тука сè се прави спонтано. Јас сум навикнат секогаш секаде да стигнувам навреме. Иако не е тоа нешто многу, сепак смета дека ако се почитува нечие време, работите ќе се одвиваат порелаксирано, без тензии и брзање.

Што се однесува до тоа кој повеќе знае за својата традиција тоа, секако, е македонскиот народ и, навистина, тоа е нешто што многу ми се допаѓа овде. Тука кој човек и да го сретнеш, веднаш, во пет минути, ќе ти каже кои

историски места да ги посетиш, која традиционална храна да ја пробаш, каде најубаво ќе си поминеш. Додека кај нас тоа не е случај. Не знае секој за традиционалните јадење на Полска или, пак, што е тоа што, навистина, треба да го видите, а е белег на државата. Вие на тој план сте многу подготвени.

■ Кое е Вашето мислење, каков е македонскиот народ, знае ли да подаде рака кога е потребно?

ЈАКУБ: Мене ми се случи да ми помогнат луѓе овде без да очекуваат нешто за возврат. Но, тука јас лично имам малку поинакво мислење од тоа што многу често знае да се слушне за луѓето овде. Искрено, ако во Македонија престојуваш на пократок период ќе бидеш пречекав навистина убаво и домаќините ќе се потрудат да го дадат од себе својот максимум за да се чувствуваш најудобно. Но кога треба

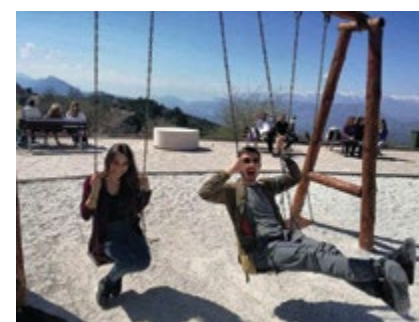
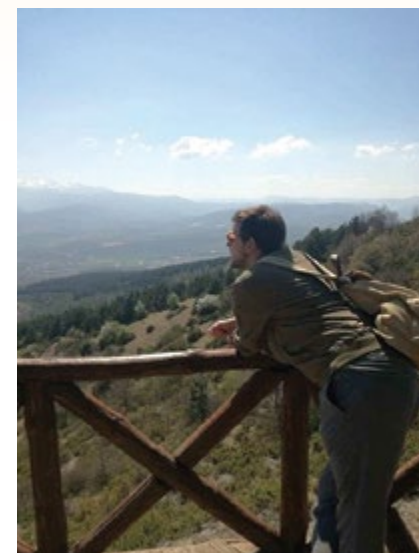
да останеш на подолг период, тогаш работите се менуваат, барем моето искуство беше такво. Што не е нешто на што треба да се забележи, сепак секој има свој живот, но доаѓаш до момент кога треба да се размислува како понатаму, како сега да се снајдеш сам ако сакаш да продолжиш да живееш во Македонија. Кај нас, на пример, е сосема обратна ситуација, ние не сме толку гостопримливи на почетокот и работите ги примаме со резерва, но кога ќе воспоставиш цврста врска со некој, тогаш тоа останува трајно пријателство.

■ Што е тоа што, како на човек што доаѓа од друга земја, Ви остави најголем впечаток за животниот стил овде?

ЈАКУБ: За мене на почетокот беше неразбирливо како луѓето поминуваат толку време во кафе-барови, но сега тоа веќе ми се допаѓа. Тука луѓето го слават времето што го поминуваат заедно. Или, на пример, кога се оди во кафеана, тоа е толку убав момент. Кога се планира тоа треба да си подготвен да не планираш нешто по тој настан бидејќи не се знае до кога ќе останеш. Храната, музиката... навистина е убаво што луѓето се секогаш ведри, јас дури и потпевнувам, иако не ги знам песните, сепак уживам во музиката и во атмосферата. Кај нас во Полска го нема тоа. Кога одиш во ресторан мислиш само што ќе јадеш и тука сè завршува. Спонтаноста е тоа што, исто така, многу ми се допаѓа во оваа земја, а сметам и дека тоа што имате навистина убаво клима ве прави да бидете и поведри луѓе.

■ Колку имате време да ја истражите Македонија?

ЈАКУБ: За жал, не сум ја прошетал Македонија толку колку што би сакал. Но сум бил во Велес, Штип, Битола, Охрид... Нема да сум прв што ќе го каже ова, но Охрид ми се допаѓа многу, ме потсетува на полското море. Да

пливаш во чиста бистра вода и пред тебе да гледаш планина со снег е, навистина, прекрасно доживување. Во Полска за да си дозволиш нешто такво треба да патуваш со километри. Вие имате многу убава природа, Матка, Водно, Козјак се места со единствена приказна. Не е потребно да имаш професионален апарат за да ја доловиш убавината што ти ја нуди природата во оваа земја.

■ Ви се допаѓа ли македонската традиционална кујна?

ЈАКУБ: Пред некое време имав двајца пријатели од странство, јас се потрудив да им понудам сè што знам дека

е македонски специјалитет. Шопска салата, кебапи, сирење во фолија, таратур, ајвар, амфора. Ми се допаѓа што во Македонија храната е природна. Тоа што ќе го видите на Зелен пазар, подоцна истото ќе го сретнете и во ресторан. Ракијата и белото вино, исто така, се одлични. Вотката овде не е убава, но затоа имате многу убаво бело вино. Морам да нагласам, тука е благодат да се живее, имате здрава храна, евтина и, навистина, вкусна.

■ Зборувате македонски јазик, беше ли тешко да се научи?

ЈАКУБ: Јазикот го научив преку комуникацијата со луѓето. Иако го учев и за време на моите студии во Полска. Го гледавме „Пред дождот“, „Балкан-кан“, ја слушавме Калиопи, Тоше Проески... Но комуникацијата, посебно со децата што ги тренирав пред две години, многу ми помогна. Кога ќе згрешев некој збор веднаш ме коригираа. Во театарот каде што имам соработка со моите колеги на многу високо ниво, учам, слушам како се зборува и така го научив јазикот. Пријателите најчесто знаат да ме наречат и Јакуб од Берово бидејќи кога не знам некој збор како точно се изговара на македонски јазик, ме прашуваат дали сум од Берово бидејќи поради начинот на кој сум го кажал зборот личел на беровскиот, па затоа низ шега сè уште знаат да ми кажат дека мора да го посетам овој град.

■ Кое е Вашето мислење за македонската публика, се почитува ли Вашата работа?

ЈАКУБ: Многу ми е мило што на „Танц-фест“, кој заврши во април, а мене ми беше петти по ред, навистина, имаше многу публика, дури и луѓе што дојдоа од други држави. Но, сепак, сметам дека публиката треба повеќе да го почитува тоа што се прикажува пред неа. Телефоните и „Фејсбук“ не се дел од театарот и од претставата. Во Полска, на пример, е празник кога си во театар, се внимава на облеката, однесувањето, едноставно театарот е место каде што треба да се чувствувате убаво, важно.

■ Кои се Вашите планови, останувате ли во Македонија?

ЈАКУБ: Јас, навистина, ја засакав Македонија и сакам да останам овде. Имам девојка, свој двор, куче, работа, пријатели. Засега сè се движи кон тоа дека треба да останам тука. Сепак, ќе видиме што ќе донесе текот на животот. ■

ПОИНАКВО ДОЖИВУВАЊЕ ВО ЗЕМЈАТА НА ПОПАЈ МОРНАРОТ

Сите го знаеме храбриот јунак на Олива, кој се храни со многу спанај, за приказната да ви стане реалност посетете го познатото село каде што „живее“ Попај Морнарот, еден од омилените анимирани ликови на сите генерации. Станува збор за забавен парк, а селото уште е наречено „Сладок рај“

Сакате да патувате, а не знаете каде – одличен избор ќе направите ако ја изберете Малта. Островската држава сместена во центарот на Медитеранот веднаш ќе ве плени со својата безвременска убавина. Уште повеќе што на располагање ви стојат евини авиолетови, а и самото сместување е со прифатливи цени за наши услови. Привлечни услови нудат и туристичките агенции.

Малта е мала и густо населена островска држава, која ја сочинува архипелаг во средината на Средоземно Море. Трите најголеми и населени острови се: Малта, Гозо и Комино, додека помалите како Филфа, Коминото се ненаселени. Иако Малта геофизички е дел на Северна Африка (лежи на африкан-

ската континентална плоча, на југ од Сицилија, источно од Тунис и северно од Либија) ова земја геополитички се наоѓа во Јужна Европа. Малтешкиот е единствениот семитски јазик од афро-азиската група јазици што се говори во една европска држава. Малта е членка на Комонвелтот, а од 1 мај 2004 година членува и во Европската унија. Како најмала по површина и по број на население во таа организација.

Оваа земја претставува една од најинтересните дестинации бидејќи важи за место со мистично, средновековно минато. Нејзината преубава престолнина Ла Валета е град-тврдина во кој се крие целата историја од крстоносните војни, голем број преубави палати и цркви. Благодарение на благата

клима, убавите плажи со чисто и бистро море, како и богатата историја, Малта претставува магнет за туристите. Меѓу нив е катедралата „Свети Јован“ од 1572 година, која е и црква на витезите. Покрај „витешката“ црква во Валета се наоѓа и поранешната резиденција на витезите, а денес тука е претседателот на владата. Во палатата, пак, на Големиот мајстор од 1571 година денес е сместен парламентот. Во Валета се наоѓа и еден од најстарите „живи“ театри во Европа, театарот Маноел, кој го носи името по големиот мајстор што го основал.

Овој остров е полн е со изненадувања. Од една страна ќе ве дочекаат 11 мегалитски споменици, кои спаѓаат меѓу најстарите во Европа, а од друга страна – британски градби и модерни летувалишта и арапското влијание, кое се огледува во градбите и во гастрономијата.

Малта нема езера ниту реки, но, сепак, 50 проценти од нејзината почва е обработлива. Слатка вода на островот

се добива со преработка на солената морска вода.

Во Малта таканаречениот културен туризам има најголемо влијание. По број на културно-историски споменици Малта е прва земја во светот, а на 400 илјади граѓани има дури 360 цркви. Покрај фасцинантните палати во кои некогаш живееле витезите, тука е „Градот на тишината“, Мдина, каде што живеат 28 аристократски семејства, потомци на витезите, но и

катакомбите во местото Рабат каде што некогаш престојувал свети Павле.

Постојат многубројни скриени плажи, најголемата песочна плажа на Малта е плажата Мелича за која се верува дека е една од најдобрите плажи на целиот Медитеран. Кога ќе дојдете во Малта, прво што ќе забележите се куките изградени од варовник, единствен градежен материјал, а претставува заштитен знак на островот. Овој камен на сонце ја менува својата боја од бела во бледојолта и се стврднува. Малта е земја со многу убавини, но ако нема-

те доволно време за истражување на островот можете тоа да го направите со обиколка со туристички автобус. Има многу места од каде што се поаѓа и со аудиоводач ќе дознаете интересни факти и притоа ќе ги обиколите поголемиот дел од значајните локации. Во билетот е вклучено и разгледување на заливите, така што ќе имате можност да ги видите и најзначајните пристаништа на овој остров.

За Малта сè уште важи и изреката: „Посетете ја Малта и нема да останете гладни“. Ќе уживате во свежите локални сезонски производи и во вкусно подготвените морски плодови. Не пропуштајте да ги пробате и пикантните колбаси, кои ќе ви откријат еден поинаков вкус.

Од местата што ќе ви остават многу убав впечаток е и градот Слима. Тоа е модерен град и престижна туристичка дестинација. Заливот Св. Џулијан е едно од поживите места и е секогаш полн со млади туристи, но и со сите тие што сакаат активен одмор во текот на денот и на ноќта.

Сите го знаеме храбриот јунак на Олива што јаде многу спанај, а за приказната да ви стане реалност посетете го познатото село каде што „живее“ Попај Морнарот, еден од омилените анимирани ликови на сите генерации. Станува збор за забавен парк, а селото уште е наречено „Сладок рај“.

Топлата медитеранска клима, предели што засекогаш се паметат и бурната историја, ја сместуваат Малта на посебно место во Европа. Во земјата речиси нема криминал, па оттаму е јасно како од година во година таа е сè поатрактивна за туристите од секаде во светот. ■

СОВРШЕНИ МОДЕЛИ НА ТЕКСАС ЈАКНА ЗА ПРОЛЕТНИТЕ ДЕНОВИ

И оваа сезона тексас јакната внесува свежина преку различните нови модели. Но, таа е позната по тоа што е пријатна за носење и може да се комбинира со секој стил

Тексас јакната е едно од најпопуларните паричиња облека за потоплите денови. Класична, безвременска и едноставна, тексас јакната секогаш би требало да бидат прв избор за пролетните денови. Од едноставните линии кои го красат нејзиното препознатливо класично лице до новите силуети инспирирани од моментните трендови, тексас јакната може да биде од небесно сина до неочекувано светла боја. Некои модели се украсени со извезени мотиви или популарни додатоци.

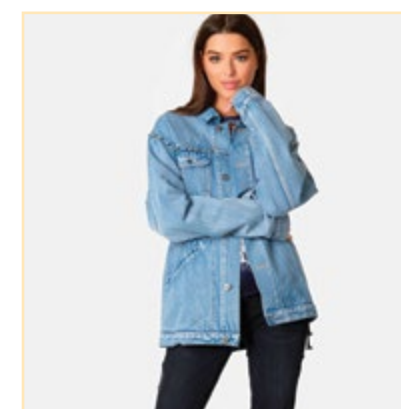
И оваа сезона тексас јакната внесува свежина преку различните нови модели. Но, таа е позната по тоа што е пријатна за носење и може да се комбинира со секој стил.

Кога се во прашање трендовите, тексас јакната е едно од ретките паричиња облека што никогаш не излегуваат од мода.

Оваа пролет таа се врати на големата сцена и стана едно од најпопуларните паричиња облека. Освен девојките што негуваат малку откачен и рокерски стил, оваа пролет тексас јакна носат сите.

Тексас јакната е совршена за топлите денови бидејќи е лесна, а, сепак, доволно топли за да нè заштити од студ за време на пролетните вечери кога температурата малку ќе се спушти. Моментно се многу популарни светли тексас јакни со интересни мотиви, извезено цвеќе и разни натписи. Се носат и модели од 80-тите години на минатиот век, кои се преголеми. ■

ПОДГОТВЕТЕ ГО ВАШЕТО МИЛЕНИЧЕ ЗА ВОДНИ ЛУДОРИИ

Летото ни е на прагот. Тоа значи дека е време за вода, сонце и за смеа. Ако се подготвувате за летен одмор, а ќе ве придружува и вашето милениче, тогаш применете ги овие совети за безгрижно уживање под сонцето

НЕ ЗАБОРАВАЈТЕ ДЕКА НЕ СЕ СИТЕ КУЧИЊА НАДАРЕНИ ПЛИВАЧИ

Не претпоставувајте дека вашето милениче ќе почне да плива штом ќе го фрлите во вода. Тоа, можеби, инстинктивно ќе почне да весла со ножињата, но тоа не значи дека долго ќе остане да плови над вода. Затоа, постепено привикнувајте го на водата почнувајќи од помали кон поголеми длабочини.

ИНВЕСТИРАЈТЕ ВО КВАЛИТЕТНА ГУМА ЗА ПЛИВАЊЕ

НАУЧЕТЕ ГО ВАШЕТО КУЧЕ ДА ИЗЛЕГУВА ОД ВОДА

Исто како секојдневните летни маки на кој начин да ги извадите децата од вода, овој совет се однесува на излегувањето од базен. Внимателно и трпеливо покажете му на вашето милениче како да излезе од водата, колку повторувања и да се потребни.

СЕКОГАШ ИМАЈТЕ СВЕЖА ВОДА ПРИ РАКА

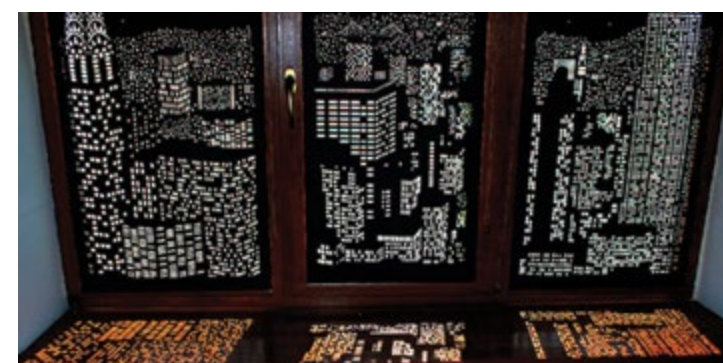
Потрудете се да не му дозволите на вашето куче да ја пие водата од базен и секогаш со себе носете вода за да не дехидрира.

ЗАШТИТЕТЕ ГО ВАШЕТО МИЛЕНИЧЕ ОД ЖЕШТИНА

Не практикувајте долги прошетки незаштитени од сонцето. Жешкото време може да предизвика топлотен удар. ■

МАГИЧНИ И УРБАНИ — ДОЗВОЛЕТЕ СИ ВЕЧЕРА СО ПОГЛЕД НА ЊУЈОРК

Студиото „Холрол“ од Украина дизајнира интересни завеси. Всушност, овие завеси, направени од црн филц, имаат намена на ролетни за прозорци. Претставуваат од-

личен контраст меѓу светлината и сенките. Со нив секој прозорец може да се претвори во урбан пејзаж од Лондон или Њујорк. Модерно, практично и, навистина, оригинално.

АФРИКАНСКА ТЕМЈАНУШКА

Африканската темјанушка е убаво собно цвеќе, лесно е за одгледување и се користи како декоративно цвеќе во ентериерот

Таа достигнува висина од 15 сантиметри, има месести, влакнести листови со темнозелена боја, со долга лисна рачка, која расте од коренот. Цветот е соцвие, на една рачка има повеќе цветови со пет венечни листови со тиркизна боја што се прелева кон виолетова.

Денес има африкански темјанушки со разни бои на цветовите. Белата темјанушка, по некое време, на рабовите на венечните листови ќе почне да ја менува бојата во изворната виолетова. Со малку повеќе внимание ќе цвета речиси преку целата година, а најмногу во летниот период. Задолжително отстранете ги прецветаните цветови за да ја стимулирате да цвета што подолго.

Африканската темјанушка има плиток корен и поради тоа треба да се одгледува во плиток сад, при што листовите формираат поширока розета. Африканската темјанушка бара умерено топло место со најниска зимска температура од 15 Целзиусови степени. Се размножува со семе во пролет, со режени делови од листови што брзо ќе се ожилат, за три до четири недели, или со делба на коренови изрastoци во секој период од годината. Приближно за осум месеци темјанушката ќе процвета. ■

ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НОРМА ЗА ОЛИМПИСКИТЕ ИГРИ Е МОЈАТА СЛЕДНА ЦЕЛ

Мартин Несторовски веќе неколку години е стандарден член на македонската сениорска репрезентација во карате, а освен бронзата што ја донесе од Европските олимписки игри од Баку, во својата кариера има освоено голем број медали

Разговараше | Горан Зивчевски
Фошо | Александар Ивановски

По учеството на Европското првенство, кое се одржа овој месец во Коачели, Турција, од каде што нашите репрезентативци донесоа сребрен и бронзен медал, Несторовски за „Република“ говори за турнирите што следуваат и за амбициите за настап на најголемиот спортски настан, Олимписките игри, каде што првпат во 2020 година во Токио ќе биде вклучено и каратето.

« На почетокот на овој месец настапи на Европското првенство во карате во Турција. Колку долго се подготвуваше

за овој настап и кои се твоите импресии од него?

НЕСТОРОВСКИ: За ова натпреварување со репрезентацијата се подготвувавме во Дојран. Првенството помина добро, може да се каже дека имавме успешен настап и дека достоинствено ја претставивме земјата, а и двајца наши претставници од Турција се вратија дома со медали.

« Кои се натпреварувањата на кои ќе им посветиш најмногу време за подготовки и на кои ќе настапиш до крајот на оваа година?

НЕСТОРОВСКИ: Секако, најмногу време оваа година посветив

на ова Европско првенство бидејќи за 2017 година ова беше најголемото натпреварување. Се разбира, нема да седиме со скрстени раце и овие месеци, па по летниот период продолжуваме со настапи во Светската премиер лига која се одржува преку целата година.

« Каратето минатата година беше официјално прогласено за олимписки спорт. Дали една од твоите цели е да обезбедиш настап на Токио 2020 и што ќе биде потребно да исполниш во претстојниот период пред Олимписките игри за да обезбедиш место таму?

НЕСТОРОВСКИ: Секако дека по влезот на каратето во олимпиското семејство главна цел се Олимписките игри во Токио 2020 година. Искрено се надевам дека ќе изборам норма за таму, која сè уште не е 100 проценти дефинирана како ќе се обезбедува, конечниот начин ќе се знае во месец. Единствено што засега е познато дека ќе има три олимписки категории и дека во нив, најверојатно, ќе настапат само по 10 натпреварувачи во секоја категорија. Тоа значи дека ќе има огромна конкуренција и, според мене, секој што ќе оствари норма ќе биде сериозен кандидат за медал. Јас

ќе дадам максимум за да ја остварам целта, па се надевам дека ќе успеам да изборам норма.

« Како спортист што и има донесено повеќе медали на Македонија, кои се целите кон кои се стремиш сега и дали, можеби, има нешто на спортски план што ти останало неисполнето во твојата досегашна кариера?

НЕСТОРОВСКИ: Во мојата спортска кариера и во мојата ризница на медали ми недостасуваат уште медал од Светско првенство и од Олимписките игри. Како што спомнав, напорно ќе работам за да ги додадам

и овие признанија во мојата колекција.

« Може да се каже дека каратето стана еден од спортовите што на Македонија редовно ѝ носи медали и успеси. Според тебе, колкави се македонскиот потенцијал и сила во овој спорт споредено со другите земји со чишто натпреварувачи си се сретнал и што е потребно да се стори за уште повеќе да се развие и да се подигне степен повисоко во нашата земја?

НЕСТОРОВСКИ: Може да се каже дека каратето е еден од спортовите што на Македонија последнава деценија редовно им носат медали од европските и од светските првенства. Како мала земја имаме голем потенцијал, што го покажуваат и резултатите. Во странство сме многу почитувани бидејќи големи велесили, како, на пример, Франција, Турција, Германија со милионски буџети и со професионални тимови кои вклучуваат кондициски тренери, физиотерапевти, нутриционисти, аналитичари итн., губат од една мала земја каква што сме ние.

Она што треба да се подобри и на што треба да се работи е пристапот кон сите спортови. Треба да се има поголем интерес околу успешните спортови, оние во кои нациите имаат талентирани спортисти бидејќи не постојат како спортови само фудбал, кошарка и ракомет. Се разбира, има и многу други.

На пример, во држави кои се големи и докажани спортски сили, сите репрезентативци што освоиле европски или светски медали, државата ги вработува во специјални единици или во полиција или во армија со сите бенефиции од кои главната е што тие се ослободени од одење на работа, туку нивните договори се да мора тој натпреварувач да помине 5-6 часа во сала, а по завршување на кариерата одлучува дали ќе продолжи да работи на работното место. ■

■ Иљо Марков-Малешевски ги ослободил Србија и Бугарија, но не успеал да ја ослободи Македонија

Дедо Иљо Малешевски, „последниот македонски ајдутин“, револуционер, ајдутски и востанички војвода. Дејствувал, главно, во Малешевската. Учествовал во секоја војна против Османлиската Империја. Со македонски доброволци се борел за ослободување на Србија, а во Руско-турската војна за ослободувањето на Бугарија. По ослободувањето на Кустендил во почетокот на 1878 година учествувал во востаничкиот продор во Пијанец. Со своја чета од 200 до 300 востаници учествувал и во Кресненското востание во 1878 година. Иљо Марков Поп-Горгиев – Малешевски е роден на 28 мај 1805 година во Берово. До дваесеттата година живеел во своето родно место, а по кавгата со турскиот старешина, кој и фрлил мерак на неговата сестра, Иљо Марков заминал кај роднина калуѓер во Рилскиот манастир. Во периодот од 1830 до 1838 година работел како чувар и се сретнувал и со ајдуците кои барале засолниште во манастирот.

Откако се оженил во 1838 година, Иљо Марков се вратил во Берово. Не можејќи да го трпи турскиот зулум во 1850 година, се скарал со беровскиот бајрактар Мехмед, кој потоа за одмазда пукал од заседа и го ранил неговиот брат. По тој настан, Иљо Марков ја зел правдата во свои раце и го убил Турчинот, а потоа избегал во планина. Таму собрал мала дружина со која крстосува неколку години низ Малешевската, Пијанец и Осогово, штитејќи го македонското население.

Дедо Иљо бил во Сан Стефано кога во март 1878 година бил потпишан Санстефанскиот мировен договор меѓу Руското Царство и Отоманската Империја. Само неколку месеци подоцна, по Берлинскиот договор, многубројни турски војски повторно се враќаат во Македонија. Берово останува под турска власт, а Дедо Иљо со семејството останува да живее во Кустендил. За неговите заслуги Народното собрание му одобрува пензија од 220 лева месечно.

Дедо Иљо не престанал да се интересира и да работи за слободата на македонскиот народ. Со својата чета учествувал и во Кресненското востание во 1878/79 година, на десната страна на реката Струма. Во 90-тите години на минатиот век, кога почнува активно дејствување на МРО во Македонија и Одринско, Иљо им помагал на револуционерите кои поминувале низ Кустендил.

Дедо Иљо станал легенда уште додека бил жив. Одликуван е со повеќе ордени од страна на српската, руската и на бугарската власт. Умира во Кустендил во 1898 година. Погребан бил со највисоки почести во присуство на многубројни пријатели и приврзаници. Целиот град излегол да се прости со последниот прочуен ајдутски војвода.

ДЕНО-НОКТЕ	Д	КАМАТА	ЛЕКАР ЗА УШИ БОЛЕСТИ	КОНЧЕСТА МАТЕРИЈА ПОД КОРАТА НА ДРВО	МУЗИЧАР-РОТ ИВАНДИК	НАРОД	ЈАЛОНСКИ РЕВОЛУЦИОНЕР СЕИТИ	ЈАЛОНСКИ ПОЗДРАВ	СОСТА ГРОЗЕ И ВИНО ОД НЕГО
СВИРАЧ НА ЕДЕН ГИТАЧКИ ИНСТРУМЕНТ									
ГЕНЕРАЛ НА АЛЕКСАНДАР МАКЕДОНСКИ									
ПРАВИЛА ЗА ОТМЕНО ОДНЕСУВАЊЕ									
СЕАД НАГАЛЕНО					ГРАД ВО НИГЕРИЈА	АМПЕР			
ЕПОХА				МЕСНИ СТАРЕШИНИ	БАДИ-ЈАЛЦИЈА				
БУКВА ОД ПИСМОТО НА МАКЕДОНСКИ СУЖЕН СОСЕД					САД ЗА ТОЛЧЕЊЕ	МИТСКИ СИН НА АЕДОНА			
УТВРДЕНИ РИДОВИ						„АРАПСКА РЕПУБЛИКА ЕГИПЕТ“	ОТО ЛИ-ЛИЕНТАЛ		
„ЧЕТА“		КОШАРКАРОТ ТВРДИК	РИЦАР РИТЕР			АВГУСТ ЦЕСАРЕЦ	ПОСЕД (МН.)		
ЕЛВИРА ВОЈКА			ДРАГИ ОМИЛЕНИ	СТИЛ ВО РОКЕН-РОЛОТ			СЛИКА НА СВЕТЕЦ	ПЕЈАЧКАТА ГОЧЕВА	
ПОКРАИНА ВО АВСТРИЈА						ПЕЈАЧОТ ЦЕГЕР	ФИЛМ НА ЏЕЈМС КАМЕРОН		
ПРАЖИТЕЛ НА ИТАЛИЈА				УКРАС НА НАРОДНА НОСИЈА	ЕДНА ОД С.А.Д.				
ТЕЛЕКОМУНИКАЦИСКИ УРЕД									
ИВА ЗАНИКИ			ПОЛИТИЧ. КРАКСИ	ГЕРМАН ФИЛОЗОФ ФРИДРИХ					
28-та БУКВА		НЕВЕНА НАГАЛЕНО	ГРАДЕЖЕН МАТЕРИЈАЛ			АРТИСТОТ ПАЧИНО	ТЕЛЕФОНСКИ ПОВИК		
ПЕРСИСКИ ФИЛОЗОФ И СЕ-СТРАН НАУЧНИК							ИТАЛИЈА	ЕНИ ЛЕНОКС	
ВРШНИК				ЈАК, СНАЖЕН	НЕУТРОН				
ВИД ГЛИСТИ									

РЕШЕНИЕ: ВИОЛИНИСТ, АНТИПАТАР, ЕТИКЕТИКА, СЕГО, ИКОМ, ЕРА, АКАКИ, ТЕТА, АВАН, ИСАРИ, АРЕ, Ч. РАТО, АЛ, ЕВ, МИЛИ, ТИРОЛ, МИК, ИТАЛ, ТОКА, РЕПЕТИТОР, ИЗ, БЕТНО, Ч. НЕНА, АЛ, АВИЦЕНА, И. САЧ, СИПЕН, АРЕНКИКОЛА

ДВОГЛЕД ДРЖАВА ДАВАМ, АЈВАР НЕ ДАВАМ!

■ „Хелоу, ај ем мандатар! Мандатар де, лајк прајм министер, де, сејм шит! Не, немојш шит на маса“ се спрема Зоран додека оди на вечера со регионалните премиери и еврокомесарката Могерини.

■ „Шо прво да направам? Ного неозбилност с’с тва Шо прааш, Дек си, Арен ли си? Ај шо ќе се поздравам с’с Федерика, и рака ќе и цунам, европски, а с’с кој прв да се поздравам? Александар ми е лут, мож и рака да не ми пуште. Ама сега ќе јааме и после ќе е претседател, нема шо да го мислум. И овој Иса, толку од него, шо го... А кој и да е по него, Еди ќе ми среди. Еди е стар френд, ама сеј мирен Зоки сеа, да не биде ептен нападно пред Душко. Тој е сега натоец, мож’ке треба кај него прв да оом?“ кова тој стратегија.

■ „А шо да оом директ, на пример, ‘Шо бе саа почнааме веднага сас собиранка? Сас струмичане е све ного неозбилно, не се срамуви. А тва шо викате; кооме ли у Струмица бе, чушки и френки има бунела да играе нон-стоп! Па ако некој стане, на пример Александар за това шо го кажах, ќе кажам ‘Не писки бе Аце, дек ќе оош, сакал нејкал ќе се научеш на Зоки!... Мож ќе упале!? Не, бе... А и ја шо се срамувам, па ја сум мандатар! Нема за чушки и френки да се распраам вака насунсуфан. Момичката Федерика ме кани, таа нека му ја мисле. Ја најарно ќе оом, ќе јаам, ќе си м’чам,

па ќе оом вонка. И никако бунела сас десна не се држе! На това мисли, на бунела, бунела во лева! И филии не се гризат!“ се храбрел во себе.

■ „МОРЕ ЗНАМ“, воскликнал во себе, „Па сите ја знаат Цеца, а само на мен момичката ми рече премиер ќе биш! На това никој нема шо да ми каже! Само ја с’м правиво, сите дружи се-нула. А, ако може Федерика само сас мандат да ме кани сеа, утре ќе ме кани за еврокомесар без да улегнам у ЕУ? Ќе јаам и веднага на Цеца ќе и се јавам!“

■ Мај френд прајмминистер ту би Зајеф – го слушнал само гласот на Федерика – Те поканив тука, пред сите да ветиш дека веќе нема да мешаш ајвар и дека ќе се откажеш од него во име на идните отворени врати на Унијата и добрососедството со Словенија!

■ ААА НЕ, ја држава даам, ајвар не даам! Сеј мирна ма. Ја не сум мутав и кежаф карактер! За това не сум црпнат! А и Цеца ми рече „Премиер ќе биш“ ама за ајварот никој нишо не ми кажа. Ни у платформа го нема! Е да т’еем, Вице ќе ме отепа, т’еем и држава и унија... ■

Петел Бодичек

*** Целта на „Двоглед“ е да се сврти вниманието на одредени појави воопштеството. Секоја сличност со вистинските луѓе и институции е случајна.

ТЕЛЕШКА ЧОРБА — ЗА ТРЕЗНЕЊЕ —

СОСТОЈКИ:

За чорбата ви е потребно:

- 1 кг јунешки кременадли од врат
- 2 големи моркова
- 1 корен целер
- 1 корен пашканат
- 1 главица кромид
- 1 чешне лук
- 1 лажица путер
- 1 голем компир
- 1 лажичка сол
- малку црн пипер
- малку брашно

За додаток ви е потребно:

- 7 чешниња лук
- малку магнонос
- вински оцет и маслиново масло

ПОДГОТОВКА:

- Кременадрите намачкајте ги со малку брашно и испржете ги. Со тоа ќе ги затворите порите и месото ќе биде повкусно. Потоа ставете ги да се варат околу еден и пол час.
- Кромидот, целерот, пашканатот и морковите исечкајте ги ситно. Додајте ги кромидот и лукот ситно исечкани, или изрендани, и целиот зеленчук пржете го со малку путер.
- Кога јунешкото месо ќе биде готово, извадете го да се олади, а течноста процедете ја во тенџерето со зеленчук. Ситно исечкајте голем компир за да даде густина на чорбата. Додајте сол и црн пипер.
- Оладеното месо иситнете го и вратете го во чорбата за заедно да се вари околу 30 минути.
- За додатокот, лукот изрендајте го на најситната страна на рендето. Ситно исечкајте го магноносот, измешајте ги и додајте оцет и маслиново масло. Без овој додаток не бива чорба!
- Сервирајте во чинија и прелејте со додатокот. Внимателно, има многу лук!

СОВЕТ: Ако сакате погуста чорба, може да запржете малку брашно со зеленчукот.

ГастроГард

ИЗГАСНЕТЕ ГО ПОЖАРОТ ВО ВАШИОТ СТОМАК!

- НЕУТРАЛИЗАЦИЈА НА ЖЕЛУДОЧНА КИСЕЛИНА
- БРЗО ДЕЈСТВО
- БЕЗБЕДЕН ЗА ТРУДНИЦИ
- ПРИЈАТЕН ВКУС НА МЕНТОЛ
- БЕЗ ШЕЌЕР

БЕЗБЕДНО

АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ
Здравјејќи људе сè
www.alkaloid.com.mk

Пред употреба внимателно да се прочита упатството. За индикациите, ризикот од употребата и за несаканите дејства на лекот консултирајте се со Вашиот лекар или со фармацевт.

#ВИСТИНСКОТЕМНО

WWW.ZLATENDAB.COM.MK